

Nepriklausoma Lietuva

IL LITHUANIAN LEAGUE OF CANADA

Independent Lithuania

NR. 5 (199) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1951. VASARIS - FEBRUARY 1 d.

PRICE 10 c. XI METAI

JTO KRIZĖ DAR NEPASIBAIGĖ

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR AMERIKOS JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ SANTYKIAI. MASKVOS MANEVRAI KINIŲ SĄSKAITON. PLEVE NAS VAŠINGTONE. ISEI TYS.

Jungtinių Tautų Organizacijoje, dėl Kinijos komunistų intervencijos prasidėjusi krizė, dar nesibaigia. Ji tęsiasi jau daugiau kaip mėnuo. Tačiau paskutiniu metu ji linksta į pirmąjo apsisprendimo fazę.

JTO krizės priežastys labai painios.

Pagrindinė priežastis yra Didžiosios Britanijos kova su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis dėl pasaulinio pirmavimio. Didžioji Britanija ligi Antrojo Pasaulinio karo pirmavo visoje tarptautinėje politikoje. Tačiau karo metu ji tą pirmavimą turėjo užleisti Jungtinėms Amerikos Valstybėms. Dėl nepaprasto Amerikos ekonominio pajėgumo ir išaugusios didžiulės techninės per varos, o taipgi dėl savo nusilpimo ir jau pribrendusio natūralaus netekimo plačiausios kolonijinės valstybės reikšmės, Didžioji Britanija turėjo prašyti Amerikos paramos ir netekti pirmaklio savarankiškumo bei autoriteto. Ir ji kovoja dėl pirmavimo, todėl visais būdais laviruoja ir bando kaip nors atsilaikyti.

Tokią būseną jai diktuoja ne tuščios garbės užgaidos.

Didžioji Britanija turi labai su dėtą savo vidaus struktūrą: savaimingą Anglijos valstybę turi dominijos ryšių su didžiulėmis beveik savarankiškoms valstybėmis, kaip Australija, Indija, Pakistanas, Kanada, Pietinė Afrika ir tt. ir kolonijomis. Visas tas didžiulės valstybės sieja į vieną vaistybinę ir ganizmą tikrai imperijos karūna. Tai mūsų laikais itin nevirtas iysis, kurs kiekvienu metu gali nutrukti. Anglijai tenka būti ypatingai atsargiai, kad politikuojant galima būtų rasti vidurio kelią, kuris būtų visoms imperijos dalims priimtinas. Štai, JTO krizės metu ypatingą vaidmenį pradėjo vaidinti Indija.

Bijodama Kinijos komunistų užpuolimo, Indija eina į perdidelius kompromisus,

kurie jokių būdu nepriimtini Amerikai ir daugeliui kitų kraštų, gerai suprantančių, kad kompromisai patarnaus tikrai agresingajam Maskvos diriguojamam komunizmui, kuris yra pasiryžęs užgrobti savo vergijon visą žmoniją.

Dei tos baimės Indija suorganizavo artimųjų rytų ir Azijos valstybių bloką, kuris JTO pasiūlė vadinamąją 7-ųjų valstybių rezoliuciją, kurios dvasia yra tokia, jog Kinijos komunistai turi būti išleisti į JTO, Ko reja palikta jų valiai ir Kinijai atiduota Formoza. (Tai sunkina Anglijos padėtį).

Žinoma, Amerika su tuo negalėjo sutikti. Tada 7-ųjų rezoliucija buvo pakeista ta prasme, kad ji būtų priartinta prie Amerikos rezoliucijos, kuri

reikalauja Korejoje karą sustabdyti tuojau ir tik po to vesti derybas su Kinijos komunistais.

Tačiau kadangi tokį pasiūlymą Kinijos komunistai atmetė, tai Amerika dabar reikalauja ją pripažinti agresoriumi ir jai taikyti iš to išplaukiančias sankcijas, kurių dydis turi būti nustatytas JTO.

Ligi laikraštį išleidžiant JTO Politiniam komitete vis dar vyko kovos. Maskvos direktivas pildydamas, Lenkijos atstovas antradienį pasiūlė klausimo svarstymą atidėti visai dienai, bet tai buvo atmesta. Nes ligi to pat meto

Amerika jau spėjo sumobilizuoti 35 JTO valstybes, kurios palaiko jos rezoliuciją.

Tuo pačiu jau einama prie sprendimo, nes 35 sudaro JTO didžiumą.

Reikia manyti, kad sausio 29 dieną Amerikon atskriedęs Prancūzijos premjeras Plevenas šiuo klausimu susitars su Trumanu, su kuriuo jau turėjo pasitarimų. Ir Churchillis Anglijos parlamente patarė Attlee eiti drauge su Amerika, nes didžiausius pavojus galima bus nugalėti tikrai bendromis jėgomis.

JTO krizei išspręsti Kanados užsienio reikalų ministras Pearsonas pasiūlė vidurio kelią tarp 7-ųjų ir JAV valstybių pasiūlymų, prie kurio labiau derinasi 7-ųjų rezoliucijos pakei-

timas. Tokiu būdu galima spręsti, kad pirmoji krizė netrukus bus jau išspręsta. Deja, po jos neišvengiamai seks antroji — kurią sudarys sankcijų taikymo klausimas, dėl kurio valstybių nuomonės dar labiau skiriasi. Tokiu būdu, JTO gresia suirimas. JAV, numatydamas tai, jau yra apie tai užsiminusios. Todėl galima konstatuoti,

ti, kad iš vienos sunkios krizės JTO eina į dar didesnę krizę, kuri teturi tikrai vieną aiškią išeitį — karą.

JAV užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Foster Dulleris lankėsi Tokio taikos sudarymo reikalais.

Iš Vengrijos į Rusiją vergų daibams išvežė 50.000 vengrų.

(k).

Karštosios politinės raidos apžvalga

M. Higgins: Pirmosios prievartinio darbo stovyklos Kinijoje atsirado prasidėjus Korėjoje karui.

Globe & Mail: Vengrijos vyriausybė iki kovo mėn. bus patiekus Rusijai 50.000 polit. nusizengusių asmenų, kuriuos ji panaudos daugiausia statyboms prie Volgos, Kaspijos jūrų ir siaurės Rusijoj. Deportuojamieji išvežami užplombuotose gyvulinuose vagonuose per Zahony pasienio stotį.

M. Sullivan: Trumano administracija pradėjus darbą 1945 m., Čiang vadovavo vienintelei organizuotai jėgai, kuri priešinosi komunistų judėjimui Kinijoje. Trumano vyriausybė ji viešai vertė priimti komunistų vadus ir koalicinę vyriausybę ir sustabdę paskolų bei karinės pagalbos tiekimą. Tai buvo mirtinas smūgis.

J&S Alsop: Dar prieš pusę metų mūsų politikoj buvo vadovaujamasi šiomis prielaidomis: 1. Kinija neskaitytina pa

vojingu agresyviu veiksmu, nes komunistams reikės daug laiko jai „suorganizuoti“. 2. Kremlius nori visais galimais būdais išvengti karo rizikos su JAV ir todėl nebandys ginkluoto išsikūlimo ten, kur laikomi amerikiečių daliniai. Įvykiai šias prielaidas susprogdino.

D. Acheson: Yra šeši pagrindiniai taikos strategijos elementai. Pirmas — per J. Tautas išugdyti tarptautinę santvarką taikai ir laisvei išsaugoti.

W. Lawrence: Hidrogeninė bomba bus tikras ginklas prieš armijas karo lauke, nes ji kone viską sunaikins 300 kv mylių plote ir sugedina arba sukelia gaisrus daugiau negu 1.200 kv. mylių plote. Jos pagaminimas atsieina 80 kartų brangiau nei atominės bombos.

E. Coche, Amerikos Legiono vadas: Juo anksčiau pareikšime S. Rusijai, kad Maskva bus laikoma atsakinga už tolimės agresijos veiksmus ir mes tuo atveju panaudosim visą tu-

rimą gauną pasaulio nelaimių peryklos sunaikinimui — tuo bus geriau.

W. Kerr: Gen. Eisenhower nori nustatyti — 1. kurios tautos pasiryžusios gintis užpuolimo atveju ir kaip tą nusiteikimą sustiprinti, 2. Ar jų pasitangos kariais ir gamyba yra pakankamos, 3. kaip geriausia būtų operuoti turimomis pajėgomis.

K. de Seversky: Atominė bomba, kaip ir visi kiti ginklai visiška nenaudinga jei neturima planasių priemonių nugalėti jas prie numatyto taikinio. Šiandien mes turim maždaug 300 lėktuvų B-36 tipo, tai yra apie vienas dešimtadalis ar vienas dvidešimtadalis kiekio reikalingo — pasitikti Sovietų oro pajėgas, jas įveikti, numesti atominės bombas kur norima, palaužiant Rusijos pajėgumą kovoti.

Aero Digest: Pasitikti rusų antpuoliams iš oro reikia tankaus radaro tinklo, kurio veikimas siektų kelis šimtus mylių gilyn už geležinės uždangos, taip pat apie 5000 lėktuvų naikintuvų su rūpestingai paruoštomis igulomis, bombonešių ir lengvųjų bombonešių junginių. Tuo tarpu turime pusiau užbaigtą radarą stočių grandinė ir branduolį jai reikalingo aptarnaujo personalo, kuris jau gali pakankamai gerai perduoti nurodymus ir sekti lėktuvų judėjimą ore. Pradėta lyginti ir standartizuoti lakūnų parengimą vienodinam taktiką atakuojant prieš bombonešius.

1.500 naikintuvų šiuo momentu galėtų pasipriešinti staigiam smūgiui iš Rytų.

Sovietai turi apie 18.000 kovos lėktuvų. Atsargiai vertinant, 6.000 lėktuvų sutelkta už rusų armijų, pastatytų prieš Vak. Uniją. Taigi, kiekviškai jie 3 — 4 kart stipresni už 1940 m. Vokietiją. Dabar Sąjungininkų pasiruosimuose ne išleidžiama iš akių Sovietų sunkiųjų bombonešių gausumo. Vis dėlto, neskaitant atominių, cheminių ir bakteriųjų ginklų — jų galia ore palyginus mažiau pavojinga kaip greitos armijos, smarkiai pagelbimos iš oro. Palyginus abiejų pusių turimus lėktuvų tipus — mūsų, kaip ir geresni, bet jų per mažai. Per 40% rusų naikintuvų yra turbininiai. Prieš ilgo spindulio bombonešių dalinius Sovietai turi trigubą apsigynimo grandinę. Jų modernus radaras, turbininių motorų ir raketų technika, lėktuvų apginklavimas ir kiti įrenginiai rodo vo-

kiečių specialistų darbą. Pirmąją gynybos liniją sudaro naujovės, greit pasiekia didelį aukštį, atgal atitrauktas sparnų galais, konc garso greičio naikintuvai MIG ir LA tipo. Taip pat vis tankesnis tinklas radaro vadovavimo ir sekimo. Antroji linija — radarai ap rūpinti naktiniai naikintuvai. Šių dviejų linijų veikimą papild do svaibių objektų apsaugai skirti juuginiai ir raketiniai lėktuvai.

Septimus.

— Du žymūs Italijos komunistai parlamento nariai Magnani ir Kucchi išstojo iš komunistų partijos, nes ši esanti nusistatę visokiu atveju išduoti agresoriui Italijos nepriklausomybę.

— Per Lauryno upę sugriuvo 1848 m. pastatytas tiltas. Katastrofos metu važiuoję per jį automobiliai prigrėdė keli žmonės.

— V. Vokietijos vyriausybė leido profesinėms sąjungoms dalyvauti Rhuro krašto geležies ir anglies pramonės valdyme ir kontrolėje.

— Montrealy jau kelios dienos tęsiasi gana dideli šalčiai. Val d'Ore temperatūra nukrito ligi 55 F arba apie 50 C žemiau nulio.

POLITINIS VEIDRODIS

pagal naujausį NEWSWEEK periskopą — Rašo Br. Aušrotas —

Indijos mįslė.

Vašingtonas yra nepatenkintas Indijos min. pirm. Nehru griežtu priešišku nusistatymu Vakarų vaistyboms. Paskutiniame pasikalbėjime su Prancūzijos paragūnais Nehru pareiškė, kad, jo nuomone, prancūzų dalinių kova su komunistais

Indo - Kinijoje yra tikras pavartavimas, palyginus su JAV dalinių kova Korėjoje. ... Britai, iš savo pusės, yra labai giliai susirūpinę, kad Indija galint pabėgti iš Comppnwealkh. Jau dabar yra tapę aišku, kad Indija su britų „laimingąja sei ma“ jungia tik ūkiski saitai. Londonas bijo, kad New Deali vyriausybė gavusi atitinkama pastūmėjimą, galinti pereiti į raudonosios Kinijos orbitą.

Antroji Dulles misija

John Foster Dulles po pasitarimų Japonijoje planuoja vykti į Filipinus, Australiją ir N. Zelandiją, kur turės „atdarymis kortomis“ konfrenciją. Šie kraštai ne taip, kaip Amerika, yra nusistatę vesti griežtą politiką Japonijos atžvilgiu, reikalaujant reparacijų, nedidelio apsiginklavimo ir pan. Amerika jaučia, kad pasaulio krizė reikalauja greitos taikos sutarties su Japonija ir nugalėtojo krašto greito grįžimo į pajėgus sąjungininko padėti. Dulles, prieš apsisprendamas Vašingtoną tarsi su mobilizacijos virši ninku Charles Wilson ir gavo pažadą, kad Japonija galės gauti žaliavas, kurios reikalingos Japonijos gamybos pramonei.

JTO pažiūros

JTO stebėtojai sutinka, kad raudonosios Kinijos atmetimas pasiūlytos JTO ugnies sustabdymo Korėjoje didžiąją pažeidė Keturių Didžiųjų susitikimo galimybes. Net britų kalbėtojas, kuris griežtai pasisakė už tokį susitikimą, to negalėjęs nuslėpti... (Mike) Kanados užs. reik. min. Pearson yra dėmesio centre. Daryvaudamas trijų asmenų karo paliaubų Korėjoje komitete, siekiančiame taikos su Pekingiu, jis vėl įieško kelio atgauti savo populiarumą Vašingtone. Bet koks pablogėjimas Kanados - Amerikos santykių linksmam Mike gali kainuoti pagal paveldėjamą Kanados min. pirmiūnko vietos.

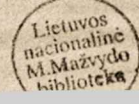
Už uždangos Europoje.

Sąjungininkų aukštajai komisijai vokiečiai, prašydami patvirtinti įstatymą, pagal kurį būtų neteisėta samdyti vokiečius į svetimas armijas, sviedė į akis karštą bulvę. Apie pusę Prancūzijos „Svetimšalių Legiono“ vyrų, dabar kovojančių Indo-Kinijoje, yra vokiečiai. ... Tai yra mažai žinoma, tačiau prancūzai, remdami savo nuožūrą neginkluoti vokiečių, sako, kad atgimęs Reichas nebūtinai užpuls Vakarų, bet siekdamas atgauti prarastąsias rytų Vokietijos sritis, gali įveikti Vakarų į karą.

Nauji uždaviniai Chiangui

Abiejuose JAV atstovų rūmuose auga palankumas, kad Chiango tautinę armiją reikėtų panaudoti Azijos žemyne. Užs. reik. ministerija bijo, kad ji negalės nukreipti šio reikalavimo, nors ji tokiame žingsnyje priešinasi, kaip dėl užsienio politikos, taip ir dėl kariško praktiskumo.

Ar Amerika smogs raud. Kinijai, kaip Korėjoje taip ir namuose, dar turės būti svarstoma. Kongrese ir vyriausybėje kai kurie palaikytų šią programą: 1. Kamiai remti antiraudonuosius Kinijos partizanus; 2. Panaudoti JAV laivyną nutraukti Pekingio pakrančių prekybą 3. daryti viską apsun kinti komunistų pastangas suorganizuoti Kiniją. Meistrišką galvą įvedimas padirbtų pinigų galėtų sukurti ūkiską pragarą.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis
Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: TR. 9735

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates
Kanadoje \$ 4.00 Canada \$ 4.00
Užsieny „ 4.50 Other Countries „ 4.50
Australijoje „ 5.00 Australia „ 5.00
Teksto eilutė 15 ct. Paieškojimų kaina 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą gauna nuolaidų.

Darykime spaudos talką

Talka yra labai graži ir labai praktiška lietuvių tautos tradicija. Talkos metu talkininkai, atėję savo kaimynui ir pagalbai, bendromis jėgomis nuderba didžiulius darbus. Greit ir lengvai.

Lietuviškasis gyvenimas Kanadoje reikalingas daugelio talkų. Ir tos talkos nuolat organizuojamos. Reikia pasidžiaugti, kad Kanados lietuvių gyvenimas tai gražiai tradicijai yra ištikimas. Talkos čia išlaiko ne tik tradiciją, bet yra įėjusios net į madą. Talkų panaudojimas yra platus ir visapusiškas. Tai yra puiku.

Bet talkos principas reikėtų dabar taikyti ir visai Pasaulio lietuvių Bendruomenei. Pradžiai, tikrai sakant, jau yra. Reikia tik tai idėją išplėsti. Tai bus jau Pasaulio Lietuvių Bendruomenės uždavinys.

Siuo atveju mums rūpi siauresnis reikalas. „Nepriklausoma Lietuva“ yra pageidaujama Anglijoje, Australijoje, Pietų Amerikos Valstybėse ir, bendrai, visur ten, kur yra lietuvių.

Tačiau vis dėlto tai nėra nenugalimoji kliūtis. Yra visokių atsiskaitymo būdų ir juos galima išnaudoti. Svarbu, kad veiktu gražioji lietuviškoji talkos tradicija. Svarbu, kad būtų žmonės — talkininkai, kurie su laikraščio administracija nustatytų gerus ryšius. Kaip vie na priemonių sutvarkyti atsiskaitymą, galėtų būti ir atskiruose kraštuose išsiančių laikraščių administracijų kooperavimas. Jos rastų, gal, klysnų ar kokių kitokių atsiskaitymo būdų ir tą reikalą vis dėlto sutvarkytų. Reikia tik tai geros va-

lios, gero noro ir konkretaus darbo.

Todėl siuo metu kreipiamės į atskirų kraštų lietuviškąją spaudą, kreipiamės į tų kraštų tautiečius, kurie turi iniciatyvos, geros valios ir tikro lietuviško kooperavimo dvasios, kad jie atsilieptų į šį atsišaukimą ir įsijungtų į didelę lietuviškosios spaudos platinimo talką visose žemės rutulio vietose, kur tik tai gyvena bent vie nas lietuvis.

Kelame šį klausimą plačiojo viešumo principu, nes tai nėra vieno kurio laikraščio biznis, bet bendras didelis lietuviškosios kultūros reikalas. Lietuviškoji spauda, plačia prasme, įimanč čia ir knygas, kurios iš eina iš spaudos, yra būtina didelės talkos, kad galėtų pasiekti kiekvieną skaitantį tautietį. Ypač svarbi talka todėl būtent, kad kaip tik tai lietuviškajai spaudai pasiekti skaitytojus dabar yra ypatingai sunku. Sunkumas nugalėti ir reikia organizuoti talką.

Tikslas yra šis: Kiekvieną lietuvių, kur jis begyventų, turi pasiekti tas spausdintasis žodis, tas leidinys, kurio jis pageidauja. Skaitančio tautiečio valia siuo atveju turi būti išpildyta visu šimtu procentų. Iš to turi būti nauda ne tik patį skaitytojui ir leidėjui, bet, kas svarbiausia, — lietuvių kultūrai, lietuvių tautos naudai ir labui.

Mes tuo svarbiu reikalu kreipiamės į visus geros valios tautiečius visame pasaulyje, mes tuo reiklau kreipiamės ir ypač į visą lietuviškąją spaudą.

Tegul lietuviškas laikraštis, lietuviška knyga pasiekia kiekvieną lietuvių bet kurioje žemės rutulio vietoje. Visus kviečiame į lietuviškos spaudos platinimo talką.

Nepriklausomos Lietuvos redakcija ir administracija.

Buv. „Nepriklausomos Lietuvos“ Redaktorę Poniją

MARIJĄ AUKŠTAITĘ

ir šeimą, mirus Jūsų vyrui ir tėvui

ANTANUI NAVIKEVIČIUI,

nuosirdžiai užjaučia

KLCT ir NL.

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjui - Savanoriui

A. A.

ANTANUI NAVIKEVIČIUI MIRUS,

gilaus liūdesio prislėgti jo šeimai reiškiamame nuosirdžiai užuojautą

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų - Savanorių Sąjunga Kanadoje.

Didžiai Gerb. p. Mariją Aukšaitę - Navikevičienę, kun. Algūdą ir p. Antanuką, brangiam vyrui ir teveliui

A + A

ANTANUI NAVIKEVIČIUI MIRUS,

nuosirdžiai užjaučiame ir liūdimė kartu

Kibirkščių šeima.

Brangiam broliui ir dėdei

ANTANUI NAVIKEVIČIUI MIRUS,

liūdinčiai jo šeimai reiškiamame giliausią užuojautą

Navikenų ir Kudžmų šeimos.

Brangiam vyrui ir tėvui mirus, skaudaus liūdesio valandose mūsų mylimai Globėjai

PONIAI MARIJAI AUKŠTAITEI - NAVIKEVIČIENEI SU ŠEIMA

reiskiamame nuosirdžiausią skautišką užuojautą

Montrealio Vyr. Skaucių

„Vaivos“ Draugovė.

Lietuviškas tarpkalėdis Australijoje

Laiškas iš Australijos.

Jūs tenai — Kanadoje — da bar sniega braidote. Ir, neabejoju, Kalėdoms turėsite eglutę — tikrą, kaip Lietuvoj, kadaise.

Patikėkite — Australijoje taip pat esti Kalėdos. O šventių papročiai, manau, mažai kuo skiriasi nuo jūsiškių. Pav., sveikinimai, vizitai, nugarimai, dovanos labai madoj mano saloje. O Jūsų žemėje? Ir eglutė, tas mažųjų džiaugsmas, ir Kalėdų senelis, ir jo balta barzda pas mus irgi yra žinomi. Tik šituo atveju (būsiu atviras) mes esame labai „biedni“.

Farenheitas dar prieš Kalėdas, vos vasarai prasidėjus, jau buvo prašovęs pro šimtą. Tad dabar įsivaizduokite Kalėdų senelį į tradicinį apsiaustą įsivilkusį, dovanų naštos slepiamą, įkaitusiomis gatvėmis ar laukais bekluniojantį. Bežiūrint į šitoki, dorų vaikų bejėškantį senioką, kurio balta barzda, atrodo, reikalinga tik tam, kad veido praktiškai sugertų, net graudu darosi. Vargšas

Mūsų mielą nenuilstamą Bendradarbę

EMĄ ŽIKORIENĘ ir ADOLFĄ LORENČĄ,

sukūrusius gražią lietuvišką šeimą, nuosirdžiai sveikina ir gražiausios ateities linki

Kanados Lietuvių Moterų Bendruomenės
Toronto Skyriaus Valdyba.

Amrikoniškos aktualijos

Čikagoj veikianti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės studijų komisija pasiūlo tos nuomonės, kad JAV Lietuvių Bendruomenė steigtina, nes ji kaip tokią neorganizuotą formą jau iš seno veikusi. Dabar tenka Lietuvių Bendruomenės veikimas įvilkti į teisiškas normas ir jau kaip tokią pradedti liku savo vardu veikti. Svarbu jos veikimas suderinti su vietos įstatymais, įvairiais potvarkiais ir vietos papročiais. Toks suderinimas nėra sunkus, nes tokia organizacija pilnai galinti čia veikti.

Kai bus organizuota JAV Lietuvių Bendruomenė teisiškai pagrindais, tuomet jau jos bus reikalas imtis iniciatyvos priklausti pasaulio Lietuvių Bendruomenei, o, gal, Pasaulio Lietuvių Bendruomenių Sąjungai.

Čikagoj Vasario 16 d. paminėjimas šiais metais žada būti ypač įspūdingas, kokio iki šiol nėra buvę. Bus įdomus koncertas, pranešimai ir kita. Iškilmingan posėdinį pakviesti vietos žymieji JAV politikai ir kiti aukšti pareigūnai.

Buvęs Illinois valstybės Tremtinių Bendruomenės suvažiavimas paliko kažkokią kartelį. Suvažiavimo metu daug kalbėta apie vienybės reikalingumą, bet, artodo, kad vienybės reikalas suprastas tik vienos srovės reikalu. Valdyba parinkta iš vienos srovės atstovų.

Kaip žinoma, JAV veikia taip vadinamas Laisvosios Europos Komitetas prūsų su Mikolaičiu. Iki šiol lietuviai tame komitete nesirepresentavo. Dabar susimesta toji spraga užkisti. Lietuvių grupė su sidėsianti iš 10 asmenų nuo visų politinių srovių po du ir du Mažosios Lietuvos atstovai.

Ta proga tenka pastebėti, kad dar iki šiol daug kas parodo tokią didelį nesusipratimą, kad Mažąją Lietuvą painioja su Klaipėdos kraštu, kuris yra tikrai dalis Mažosios Lietuvos. Lietuvos valstybės daisi, kaip antai Dzūkija, Žemaitija, Kapšija, Žanavikija ir panašiai. Prūsų Lietuvos sritis, tai Til-

Australijos Kalėdų senelis — verčiau savo tradicinį drabužį ir maudymosi kelnaites pakeistų. Bet papročiai — nieko nepadarysi.

Kalėdų eglutė? Nedaug turime šios veislės medžių, todėl vietoj eglutės statome kerplėšią pušaitę, kokią skurdžią kadugio atžalą, ar kitą, spygli savo šakose turintį medelį. Bet, pagaliau, gera intencija svarbiausia.

Per šventes Jūs tūnojote kambariuose, pruminėdami kleboniškas ir svečius. O mes — paplūdimiuose šventėme. Taškėmės vandenynų bangose su draugais, nepažįstamomis ir rykliais. (Na, kartais eidami į padorius namus ir mes sprandą da kaklaraistini kišime, bet tada ir prakaitavome už Jus ir protėvius).

Australijoje yra neblogas prototys tarp Kalėdų ir Naujųjų Metų nieko neveikti. Atseit — tarpkalėdžių atostogaujama. Gerose darbovietėse (pav., kaip manoji) net pilną atlygi-

žės ir Karaliaučiaus sritis. Išidėmetna, kad į Laisvosios Europos Komiteto sudėtį, kaip tik kviečiami du atstovai iš Prūsų Lietuvos. Lietuvių grupės atstovai į Laisvosios Europos Komiteto parengiami susitarimo keliu.

JAV Valstybės Departamentu aukštas pareigūnas Antanas Vaiwada šiomis dienomis iš Washingtono buvo atvykęs Čikagon tarnybos reikalais.

Gyvenusi Montrealy V. V. nicaite ištekęs už R. Vilkaičio, dabar apsigyveno Čikagoj kartu su savo vyru. Ji greitai čia įsikūrė. Dirba ligoninės apūpinančioj įvairiomis reikmenimis firmos buhalterijos skyriuj.

Čikagoj sausio 27 d. pirmą kartą pasirodė muziko St. Sodeikos vedamas „Dainavos“ ansamblis su savo kūriniu „Sudie, Tėvyne“. Toks to kūrinio pavadinimas geriau tiktų nei „Atsiveikimas su Tėvyne“.

Čikagoj sausio 27 d. buvo lietuvių — estų bendras koncertas.

Čikagoj savo giminių padėdamas A. Vilamis-Sidlauskas įkūrė knygą. Tai bus pirmą Čikagoj, 3143 S. Halsted str., lietuviškų knygų parduotuvė.

Čikagos lietuviams Halsted gatvė vis tas pats, kas Kauno gyventojams buvusi Laisvės Alėja. Toj gatvėj rasi vieną trečdalį įvairių įvairiausių paruoštųjų, klubų ir taverių, priklausančių lietuviams.

Sausio 28 d. lietuvių radio valandėlės laikytojas S. Bartkus suruošė radio vakarušką — koncertą. Toj vakaruškoj — koncerte dalyvavo Vytauto Byansko vedamas choras, op. sol. A. Dambrauskaitė, kelios Vytauto Bielajaus vadovaujamos šokėjų grupės ir dar daug kitų margumynų. Už geriausią valšį ir polką buvo suteiktos dovanos.

S. Bartkaus radio kasdieninės valandėlės vedamos grynės ne lietuvių kalba nei kurios nors kitos.

Titnagas.

SURASK NORS VIENĄ

naują skaitytoją, padėsi padvigubinti „NL“

prenumeratorių skaičių!

numą už tą 10 dienų sumoka. Taigi, turėdami gražaus laiko, visokius reikalus (asmeninius ir bendruomeninius) tvarkome. Per Kalėdų atostogas įvyko ir Australijos lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimas. Gruodžio 29 — 30 dd., reikiškia, net dvi dieni, prakiatuodami posėdžiavome Sydnejuje. (Nežinau kaip pas Jus — mes tai dar pereity metų viduryje esame visi įsijungę į P. L. B.). Tarybos suvažiavime buvo priimtas — patvirtintas LOKO paruoštas Krašto Bendruomenės statutai, išrinkta krašto valdyba, kontrolės komisija, garbės teismas ir atstovai į P. L. B. Seimą. Na, aptarta aiškes klausimų, nustatytos ateities darbo gairės ir tt.

Kalbant apie suvažiavimą, nederą nepaminti ir taip vadinamą tradicinį balių, kuris suvažiavimo proga ir šį kartą įvyko geriausioje Sydnejaus salėje — Trocadero. Per 600 lietuviškai šnekančių žmonių salėje buvo susirinkę. Na, ir būrelis kitokių, taip sakant, garbės svečių.

600. Kiek pažįstamų veidų!

Šį kartą užteks. Naktis. Farenheitas sustingo prie 71. Į lango tinklą plakasi visoki vaibai. Aplink rašalinę daužoti moskitas. O rytoj vėl jau reikės prie darbo stoti — sandėlyje perdien dėžes nešioti.

Likite sveiki ir tegul Jums šiomet sekasi geriau.

J. Kalafkonis.

Vajus „N. L.“ būstinei

„N. Lietuvos“ redakcija ir doierių vajų. Džiugu, kad eilė spaustuvė jau neturi patalpų. Kad darbą galima būtų plėsti, KLCT ir Spaudos bendrovė ry - akciją, statybos reikalams, „Nepriklausoma Lietuva“ statybos reikalams paskelbė 3.000

148. Indrehenė Ona, Toronto \$ 10,—
149. Prackūnas Sigitas, Toronto „ 10,—
150. Stonis Steponas, Port Colborne „ 10,—
151. Stankevičius Antanas, Port Colborne „ 10,—
152. Simonaitis Bronius, Port Colborne „ 10,—
153. Ignatavičius Antanas, Port Colborne „ 10,—
154. Polson Kazimieras, Port Colborne „ 10,—
155. Alien Tony, Montreal „ 10,—
156. Socialdemokratų organiz., Toronto skyrius „ 10,—
157. Laurušonis Pranas, Montreal „ 10,—
158. Dr. J. Šegamogas, Wynyard, Sask. „ 10,—
159. Freičys Platonas, Toronto „ 10,—
160. Galinas Robertas, Sault-Ste-Marie, Ont. „ 10,—
Aukavo „NL“ namų statybai Rimkevičius J., Tor. „ 2,—

Ačiū tautiečiams už atsiliepiepti ir visus malonius „NL“ pūmą ir maloniai prašome atsiskaitytojus.

Sp. b-vė „NL“ ir KLCT.

SPAUDOS APŽVALGA

TEISYBĖ VIS DĖLTO LAIMĖJO

Clevelando lietuvių turėjo daktoriaus, nors ir pats yra kadidėlė kovą su savo parapijos talkas, vis dėlto išlėkė viešų klebonu knu. Vilkutaičiu, kumon tuos klebono darbus, ris neleido lietuviškųjų pamokymų parapijos mokykloje. Sukurstyti fanatikai dėl to pamokymų reikalavimo net primušo li tuamsiū mok. Barzduką. Kov va daėjo ligi to, kad klebonas paraše „Lietuvių Žinioms“ laišką, kuriame, susimokėjęs už 3-jus metus pirmyn prenumerata, prase redaktorių nedėti „dipukiskų“ korespondencijų, reikalaujančių parapijos mokykloje je lituanistikos pamokų. Re-

ra, kas padeda Maskvos planams: Maskva ruošiasi, militarizuoja ne tik studentus, bet ir merginas ir vaikus. Tai gerai. Maskva tokiu būdu gali ruošti karui ir užpildinti tau tas ir valstybes, nes šios „prieš miltarnių lavinimą“ ir užpultas nesugeba apsiginti. O kodėl „L. B.“ nepasisako prieš tai, kad Rusija militarizuoja sa vo žmones — studentus, darbininkus ir vaikus?

Komunistai ir liuksus. Visa komunistinė spauda džiaugiasi ir didžiuojasi nepaprastu liuksusu: marmuro sienomis, riešuto medžio išklomais ir tt.

Mums atrodo reikalas kiek kitaip. Liuksus yra prabangos reikalas. Tai nebūtina. Bet kas svarbiausia, reikia kad žmonės turėtų bent padorų minimumą. Kas iš to, jog krautuvėje bus marmurinės sienos, o darbininko butas neturės tinkamos lovos, kėdės ir reikalingiausio in do. O sovietuose taip yra. Stukso Štalino statulos, o darbininkas alkanas, nuskurs ir

„Liaudies Balsui“ patinka konservatoriai.

„Progresyviųjų“ oficiozui Kanadoje — „Liaudies Balsui“ — kuris konservatyvus tikrai ko trim šeimom. Ar gi tai svarbu lioti mokėjo, dabar jie staiga pradėjo patikti. Nagi, pasirodo, jie nusistatė prieš „milita-

Mizara — Apolonas, kaip musė ant jaučio ragų.

Mizara jaučiasi dideliu autoritetu. Jis kalba, kaip Štalino rporas. Jo žodžiai, kaip kūju arba pjautuvu kerta. Žodžiu, Mizara, nors ir mizara, bet jau čiasi tartum sėdėti, kaip musė, ant jaučio ragų. Imperatorius, diktatorius, despotas — sunku suprasti, kaip jis save vaizduojasi. . .

Bet ir tokiame dideliame autoritetui, Mizarai labai, pasirodo, rūpi menų ir, jo žodžiais, nevertų nei dėsimo, žmonių, gal net visai ne žmonių, kaip Lozoratis, darbai. Jis, toks didelis Ponas draugas, kuriam nei akių neapsimoka nuleisti į žemumai, vis dėlto, pasirodo, atsiūdė stebi tų menų žmonių veiksmus, darbus. Pasirodo, Mizarai labai net apeina ir Pakštas, ir Gabrys - Paršaitis, ir Abramčikas. . . Apolonas — Mizara nusileidžia ligi žemiškumo. . . Kodėl?

„Liaudies Balsui“ patinka konservatoriai.

„Progresyviųjų“ oficiozui Kanadoje — „Liaudies Balsui“ — kuris konservatyvus tikrai ko trim šeimom. Ar gi tai svarbu lioti mokėjo, dabar jie staiga pradėjo patikti. Nagi, pasirodo, jie nusistatė prieš „milita-

ra, kas padeda Maskvos planams: Maskva ruošiasi, militarizuoja ne tik studentus, bet ir merginas ir vaikus. Tai gerai. Maskva tokiu būdu gali ruošti karui ir užpildinti tau tas ir valstybes, nes šios „prieš miltarnių lavinimą“ ir užpultas nesugeba apsiginti. O kodėl „L. B.“ nepasisako prieš tai, kad Rusija militarizuoja sa vo žmones — studentus, darbininkus ir vaikus?

Komunistai ir liuksus. Visa komunistinė spauda džiaugiasi ir didžiuojasi nepaprastu liuksusu: marmuro sienomis, riešuto medžio išklomais ir tt.

Mums atrodo reikalas kiek kitaip. Liuksus yra prabangos reikalas. Tai nebūtina. Bet kas svarbiausia, reikia kad žmonės turėtų bent padorų minimumą. Kas iš to, jog krautuvėje bus marmurinės sienos, o darbininko butas neturės tinkamos lovos, kėdės ir reikalingiausio in do. O sovietuose taip yra. Stukso Štalino statulos, o darbininkas alkanas, nuskurs ir

„Liaudies Balsui“ patinka konservatoriai.

„Progresyviųjų“ oficiozui Kanadoje — „Liaudies Balsui“ — kuris konservatyvus tikrai ko trim šeimom. Ar gi tai svarbu lioti mokėjo, dabar jie staiga pradėjo patikti. Nagi, pasirodo, jie nusistatė prieš „milita-

ra, kas padeda Maskvos planams: Maskva ruošiasi, militarizuoja ne tik studentus, bet ir merginas ir vaikus. Tai gerai. Maskva tokiu būdu gali ruošti karui ir užpildinti tau tas ir valstybes, nes šios „prieš miltarnių lavinimą“ ir užpultas nesugeba apsiginti. O kodėl „L. B.“ nepasisako prieš tai, kad Rusija militarizuoja sa vo žmones — studentus, darbininkus ir vaikus?

Komunistai ir liuksus. Visa komunistinė spauda džiaugiasi ir didžiuojasi nepaprastu liuksusu: marmuro sienomis, riešuto medžio išklomais ir tt.

Mums atrodo reikalas kiek kitaip. Liuksus yra prabangos reikalas. Tai nebūtina. Bet kas svarbiausia, reikia kad žmonės turėtų bent padorų minimumą. Kas iš to, jog krautuvėje bus marmurinės sienos, o darbininko butas neturės tinkamos lovos, kėdės ir reikalingiausio in do. O sovietuose taip yra. Stukso Štalino statulos, o darbininkas alkanas, nuskurs ir

APIE PRŪSŲ LIETUVIUS

RAŠO JONAS GRIGOLAITIS

Akyvaizdoje tų liūdnu aplinkybių, negalima praeiti pro faktą, kad ir vokiečiai nacionalistai, kurių pirmoji tautiška dorybė buvo šūkis „i Rytus“, ne tik nusiėmė narsią prūsų lietuvių praeitį bei likimą, bet dar gį nuskriaustuosius dergė ir žemino savo tautos ir pasaulio akyse. Dori ir teisingi vokiečiai, nenorėję teisingai vertinti senprūsų praeitį, buvo nustumti į šalį. Jų vieton stojo imperialistų pasamdyti neva mokslininkai, kurie viską aprašė taip, kaip jų tikslams buvo naudinga.

Prūsų lietuviai nesulaukė paramos nei iš mūsų, savo brolių, pas kuriuos ordino laikais rado užuojautą ir paramą. Mes arba nenorėjome, arba nesugebėjome jų garbę ginti, visiškai pamiršdami, kad jų garbė ir mūsų garbė. Esant tokiai padėčiai iš augo nauja vokiečių karta, kuri istorijos raidą jau bematė vokiečių imperialistų akimis. Tuo pačiu balsu, kokių giedojų naciai, tebegieda ir šių dienų vokiečių dalis dėl to, kad kitaip nežino ir nenori žinoti.

Žinome taip pat, kad diktatoriai ir užkariautojai liepia istoriją rašyti taip, kaip jų tikslams naudinga, kad jų savimeilė būtų patenkinta. Taip pat žinome, kad senieji prūsai neturėję osavo istorininkų, dėl to anų laikų istorijos šaltiniai yra ordino kronikos, reiškia — užkariautojai krikščionys, kurie iš visos Europos plūdo į Prūsiją, ištroškė pagonų kraujo ir turtų. Visa, ką darė užkariautojai, buvo kilnu ir teisinga, o prūsai, lygius gyvuliams, neturėjo jokių teisių, nebent vergauti užkariautojams.

Anų laikų nuotaikas puikiai atvaizduoja liaudies dainelė, užrašyta Raganės apskrityje: O bėda vargai, trudingi čėsai, Kas bus iš Lietuvėlės? Dideli puikai svetimų žmonių Įpuole tėviškėlėn! Uždegė pilis, mažas ir dides, Supustėjo šetrelės. Pralėjo kraują, senų ir jaunų, Nužudė mus kaštaunus.

Privert mus dirbti, jiems nu-ba jiems nebuvo svetima, nes jau romėnų laikais prekiavo gintaru ir kailiais. Taip pat buvę gabūs ir amatams. Radiniai rodo, kad gyventojai buvę pasiekę aukštą amatų technikos laipsnį, kuris pasirodė sidabro ir geležies dirbiniuose. Gyventojų dauguma buvo žemdirbiai, gyvenę kaimuose ir viensėdžiuose. Svarbiausias pragyvenimo šaltinis buvo žemės ūkis, ypač arklinnkystė. Kraštas buvo padalintas sritimis, kurias valdė šeimų sąjungos, vadovaujamose kilniųjų. Tie valdė didelius žemės plotus ir turėję laisvų ūkininkų, bei vergų. Prūsai parodė ir kariškų gabumų, ypač tvirtovių statyboje ir pan.

Apie prūsų užkariavimą jis rašo, kad ordino didysis mistras Herman von Salza leidosi Popiežiui ir kaizeriui patvirtinti prūsų „nekieno“ žemės užkariavimą. Prūsų kraštas po ilgų ir sunkių kovų dėka prūsų valdovų nevenybės buvo užkariautas ir iš pastatytų pilių vadinamas. Per dešimtį metų buvo užimtos sritys iki vadinamos dykumos. Užimtų sričių gyventojai arba išbėgo į Lietuvą, arba buvo perkeldinti į Sambiją. Tiek prof. Schumacher apie Prūsiją.

Tame pat laikraštyje rašo ir Dr. Ottomar Schreiber apie prūsus (1949 m. 19 Nr.). Priešingai Prof. Schumacher, tvirtina, kad Prūsai nebuvo užkariauti kardu ir ugnimi, bet įsigyti arklų ir kirvių. Jis taip pat tvirtina: „Ši vokiečių rytų žemė ne tik popiežiaus ir kaizerio pavedimu virto vokiečių žeme, bet nuo pat pirmos dienos pasidarė ir krikščioniška šalimi ir tokia liko iki šių dienų.“

Tuo pačiu klausimu pasako ir Hohezollernų princas August Wilhelm. Vokiečių žurnalas „Kevue“ paskelbė princ

Teiko matyti žuvį, kuri pagauta išsipučia kaip balionas. Viskas, ką tik žmogus gali sugalvoti, skiriama turistams. Iš to daromas geras pragyvenimas ir pelnas.

Pragyvenimas nebrangus: butai prie namomis kainomis, maisto produktai, rodos, pigesni kaip Kanadoje, o apelsinai ir greipfrutai tai už pusdykį.

Drabužiai čia žieminiai ar rudeniniai visiškai nereikalingi, net ir kostiumų mažai matyti. Daugiausia dėvi vėsius, šviesius drabužius. Pečių kūrėti namuose irgi nereikia, ir namai visai nešildomi. Tuo būdu gyventojams daug kas atpuola pirkti ir dėl to gyvenimas pigesnis.

O kur tų lietuvių nėra?! Kur nuvažiuosi, ten jų rasi. Sunku būtų tikrai pasakyti, kiek Miami apylinkėje yra vietinių lietuvių, bet lietuviškų organizacijų yra kelios: SLA kuopa, Liet. piliečių klubas (šioje klube buvo, gal ir dabar dar vienas kitas yra, paraudusių, bet klubas persitvarkė konstituciją ir baigia valytis nuo svietimo elemento), ALTA rybos skyrius, Balfio skyrius ir neseniai susikūręs choras. Jį veda iš tremties atvykęs gabus muzikas Petras Steponavičius. Vasario 4 d. choras turės koncertą, kurį ir mes aplankysime. Gero vėjo p. Steponavičiui ir jo chorui; lai skamba lietuviškoji daina saulėje Floridoje. (Be ko kita, P. Steponavičius užsiprenumeravo „NL“ ir žadėję rašyti korespondenciją apie Floridą.

Šiuo laiku kiekvieną sekmdienį įvyksta minėtų organizacijų piknikai, į kuriuos suvažiuoja garžūs būrys lietuvių. Tad galima sutikti lietuvių iš visų S. V. Man čia teko susitikti Tillsnburgiečių Z. Mikėnų gimines iš Chicago, pp. W. Linkus (p. W. Linkus užsiprenumeravo „NL“). Taip pat su tikau seną veteraną naujienietį C. K. Braze, kuris dabar gyvena Miami mieste ir dažnai parašo „Naujienose“.

Piknikuose, kurie įvyksta pas p. Mockų sodne, taip, kaip ir pas mus, skamba lietuviškos dainos, gieda muzika, lietuvių šoka, girkėja alutį, ir vi-

aiškinimus amerikiečių kari-noma, šis princas buvo pasidaininku per tardymą. (Kaip žinęs aktyvių nacių partijos aukštų pareigūnų). Princas, tarp kitko, pasisakė ir dėl rytų politikos, pareikšdamas: Tikėjimo pasauli sugriuvo tuokart ir šiaudien. Tuokart tikėjimas atvedė vokiečių ordiną prie tų laikų Europos rytų sienos. Bet tsa ordinas tada nusigrėžė savo veiksmams nuo krikščioniškojo tikėjimo, kad net Romos popiežius jį išpeikė. Ordinas buvęs pasiūstas į pasienį apsaugoti krikščioniškas šalis nuo netikintųjų slavų. Bet kada tie slavai jau seniai buvo priėmę krikščionybę, kryžiuočių ordinas vengė jo pavergtus žmones atvesti į krikščionybę, nes jis buvo įsitikinęs, kad pagonis galimas lengviau valdyti, negu krikščionis“.

Tokiu būdu jau turime tris skirtingas žymių vokiečių pažiūras iš pokarinių laikų. Nuos tabu, kad šiais laikais tiek p. Schreiber, tiek prof. Schumacher stengiasi įrodyti Prūsijos užkariavimo teisėtumą popiežiaus bei kaizerio pavedimu ir užkariautų „nekieno žemių“ dovanojimu.

Pagal ordino kronikas, riteriai kovoje už krikščionijos išplatinimą. Tikrenybėje tokia buvo jo paskirtis, tačiau jie, vietoje išigaleję, tik begebė daugiau žemių užkariauti ir jas valdyti. Vokiečių istorikų dauguma tvirtina, kad ordinas atnešęs prūsams ne tik krikščioniją, bet ir turtus bei kultūrą. Tačiau dokumentaliai yra įrodyta, kad riteriai atvyko į Prūsiją tušiomis rankomis, tik kar du apsiuso. Prūsiose jie sukūrė anų laikų galingą ir turtingą valstybę. Iš kur paėmė tuos turtus? Pagonys neturėjo teises turėti nuosavybės. Kurie geruoju savo žemės ir turtų neatidavė riteriams, tuos išu-

dė ir jų turtus pasigrobė. Vos keli didikai, priėmę krikščionybę, buvo „apdovanoti“ jų pačių žemėmis. Visi kiti buvo ordino ir jo pakviestų kolonistų vergai. Prūsams buvo draudžiama apsigyventi miestuose, verstis amatais arba prekyba, buvo draudžiama prūsams pavesti kokias nors viešas pareigas. Tokiu būdu jei virto atėjųjų bernais, savo krauju ir prakaitu turtino atėjųjus. Ordinas ir jo kolonistai turėjo, o prūsai skurdo, mirė bėdau ir maru. Kalkurie ordino mistrai megino gerinti prūsų padėtį, bet atėjųjų gobšumas visus jų pastangas pavertė niekais.

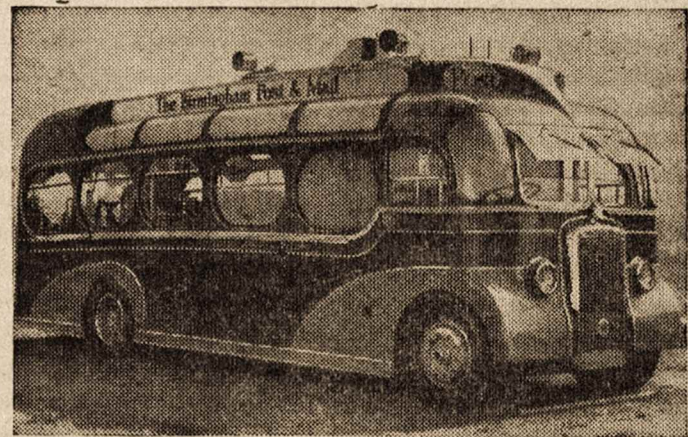
Tokiomis sąlygomis slinko šimtmetis po šimtmečio. Prūsų karalius Prickus, dar būdamas sosto įpėdiniu, 1739 metais rašo prancūzų filosofui Voltairui apie Prūsų Lietuvą šitokią laišką: Prūsų Lietuva yra kumigaikštystė, 30 mylių ilgio ir 20 prūsų mylių pločio... Mano tėvas nuvykęs vieton apžiūrėjo dykus žemės plotus ir bado, maro ir bjauraus ministrų (Wittgenstein ir Kolbe von Wartenberg) gobšumo pasėkas. Ien jis rado 12 — 15 išmirusių miestų, 400 — 500 neapgyventų kaimų, kurie sudarė be galo liūdną vaizdą. Jis lie-

pė atgabenti žmonių iš kitų Europos kraštų. Laukai vel buvo apgyvendinti ir dabar Lietuvoje jau gyvena per pusę milijono gyventojų. Tikiu, kad Tamsta nepyksi už sūrašytas smulkmenas. Jusų garsus žmoniškumas apima tiek Tamstos lietuviškuosius brolius, kiek ir prancūzus, angelus ir kitus. Man teko aplankyti kaimus, kur buvo kalbama tik prancūziškai“.

Tokius vaizdus randame per duotus net pačių nacių laikais leistose knygose, nes kaip negalima paslėpti tautos buvimo, taip ir jos apsiereikimų.

Mus labiausiai stebina tie mokslo žmonės, kurie prūsų istoriją užbaigia krašto užkariavimu ir paskui stengiasi įrodyti, kad kryžiuočiai teisėtai kraštą užkariavo ir jo gyventojus žudė, nes tie buvę pagonys ir nenorėję krikštytis. Senesnieji vokiečių istorikai teigia, kad ordinas Prūsijoje daugiau sunaikino, negu kraštui davė. Kaip ir bebūtų, vis dėlto prūsai, būdami daugumoje ir kurdami vertybes, išugdė gerbūvį ir turtus, kuriuos pasisavinimo ir jais didžiavosi atėjųnai — užkariautojai. Kokia skriauda buvo padaryta prūsams, apie tai net neužsimena, tik, kaip ir šių laikų užkariautojai, kraštų ir tautų pavergimą skelbia teisetu ir pavergtiesiems išganingu dalyku.

(Nukelta į 6 psl.)

Turistinis autobusas? — Ne, tai moderniška spaus tuvė, operuojama „Birmingham Post and Mail“ laikraščio Anglijoje. Turi visus moderniškos spaus tuvės įrengimus, naują linotipą, presą, tam-są foto kambarį, du generatorius elektrai, radio, telegrafą, telefoną ir kt.

LAIŠKAS IŠ FLORIDOS

Plačiai žinomieji Kanados lietuvių visuomenės veikėjai ir dideli tremtinių gelbėtojai pp. Vincas ir Veronika Treigiai pataisyti sveikatos ir pailsėti, šiai žiemai yra išvykę į pietinę dalį Šiaurinės Amerikos — į saulėtąją ir amžinai žaľuojančią ir žydinčią Floridą. Bevešėdami pietinėje Floridoje, jie mielai sutiko pasidalinti savo išpuždžiais su GG „Nepri klausomos Lietuvos“ skaitytojais.

Veronika ir Vincas Treigiai. MIAMI.

Apie saulėtąją Floridą, nebuvusiam joje, kartais susidaro klaidingų įsivaizdavimų, ypač pas mus, Kanadoje, kur teko girdėti visokių pasakojimų. Apie šį šiltą kraštą vieni sakydavo, kad čion labai drėgnos oras, kad šalta, kad įvyksta visokių uraganų ir tt. Atvykus čia, štai kaip atrodo:

Klimatas žiemos metu gana malonus, šiltas ir sausas. Žiema lyja mažai, o jeigu palyja, tai už valandos vel saulė šviečia. Maudytis galima visuomet, nes vanduo šiltesnis kaip oras. Pietinėj Floridoj yra daug piotų, apžėlusių tropikiniais miškais ar krūmais. Kai kur atrodo tikros džunglės. Beveik visa augmenija amžinai žaliuoja, o visoki krūmai ir gėlės žydi. Gyvuliai laukuose gano ištišus metus, ir jiems jokių tvartų ar pastogių nereikia. Apie Miami matyti laukose didžiulės kaimenės karvių.

Gražiausi čion medžiai — tai palmės. Miestai ir parkai pasipuošę taip vadinamom

„Royol palm“ — karališkom palmėm. Kokosinės palmės augina coconuts riešutus, iš kurių gaunamas kokosinis riebalas, plačiai vartojamas pramonėje ir maistui. Yra ir kitokių palmių.

Sodus čia sudaro apelsinų, citrinų ir abrikosų medžiai kelių rūšių riešutai ir šiaip visoki tropikų vaismedžiai. Vieno augalo vaisius panašus į didelę kriaušę, kuri vadinama Floridos sviestas, nes jį viduje yra minkšta ir valgoma užtepus ant duonos. Sako, labai sveika valgyti, bet man atrodo be skonio. Žemesnėse vietose augina ma Pineapple — ananasai. Ba nanai neužauga geros rūšies, užtat jų nei nekultivuoja, nors krūmų daug kur matyti. Obelys ir kriaušės čia neauga.

Gyventojai mišrūs suvažiavę iš visų S. V. Daug suvažiavę pasiturinčių žmonių senatvę praleisti, nes čia labai geras klimatas, ir daugiausia turistų.

Čioniskas turistams, visi jų laukia. Ir žmogus, užpildęs savo turimus apartamentus, džiaugiasi, kad turi gerą „biznį“. Teisingai vienas išsireiškė: Jeigu turistai sustotų važiavę, tai Floridai būtų bankrota, nes ji gyvena iš turistų. Industrijos čion beveik nėra. Žiemos metu gyventojų padvigubėja arba dar daugiau. Vietos žmonės gana malonūs, linksmi, paslaugūs. Turistams malonumų yra čia visokių — galima pasirinkti, kas kam patinka: visoki žuvavimai, arklų ir šunų lenktynės, žvėrynai, paukštynai, parkai, parkuose nemokami koncertai, puikiausios kino teatrai, visoki pasivažinėjimai juromis valtimis su stikliniais dugnais, kad galima būtų matyti, kas darosi jūrų dugne.

SMERS

KNYGA, KURI ATIDENGIA, KAS TIE „TREBAI“, KURIEMS MASKVA PAVEDE LIKVIDUOTI LIETUVOS PARTIZANUS

Ką tik perskaičiau naujai išleista knygą „Smers“ (Smers), kurios autorius yra Karpatų Ukrainos tautietis Nikola Sinevirskis ir redaktoriai broliai Milt ir Ilil Kermitai, pirmasis Gannett Newspapers, Washingtone, štabo narys, antrasis Federated Publications Inc. ofiso šefas Washingtone.

Ši knygą pirmą kartą atskleidžia Stalino slaptojo ginklo — Smers smulkmenas. Ką tas režiantis žodis reiškia? Jis reiškia bolševikišką sutrumpinimą iš dviejų žodžių „Smert špiornam“ (mirtis šnipams).

Tos baisios organizacijos veiklą negalima aprašyti didžiausioje knygoje, kadangi tai apimtų milijonų ir milijonų žmonių tragediją, kankinimus ir kliaukiausių žudymus pačiais rafinučiausiais sovietinės tarnijos kankinimų išradikais bei įrankiais ne tik pačioje Rusijoje, bet ir visuose Sovietų okupuotuose bei jų įtakos kraštuose, ir negana toš taip pat visoje valstybėje, kur tas raudonasis šimtakojis yra susisukęs lizdas.

Fiziškai, Smers yra NKVD slaptojo slapčiausioji „elito“ šaka, įsteigta ir išibulinta kaip specialius kontržvalgybos departamentus su vadovaujančiuoju šūkiu „Tegul verčiau tūkstantis nekaltų žūva, negu vienas kaltas išsisuka!“ Smers ginklas yra teroras ir baimė ir neįtikėtinas žiaurumas. Tai yra absoliutus išsigimimas, neįsivaizduojamas didybės troškimas, lydimas visiškos korupcijos, tų trijų šiandieninės Sovietų Sąjungos savybių, visiškas įstikūnijimas. Tai baisiojo žmogijos vėžio pūvanči žaidza, kuri savo laiku neišpajauta, dabar

yra persunkusi visas šimtamilionines cėles, kur tik sovietinė galia ir valia pasiekia.

Šios knygos autorius, inžinierijos studentas, mokinęs Prahoje ir Budapešte, buvęs narys labai slaptos rusų organizacijos NTS, kas rusiškai reiškia tautine rusų solidaristų sąjunga, įsteigtos 1930 m. Belgrade, Jugoslavijoje, tikslu ruošti pogrindinių sąjūdį prieš sovietų režimą Rusijoje. Tos sąjungos idėja buvo, kad visos rusų tautos šakos turi vienytis į bendrą kovą prieš bendrą savo tautos tiraniją ir ją nuvertus visoms šakoms susijungti vienoje laisvoje rusų valstybėje. Tai matyti, panslavizmo slaptoji svajonė, kuri savo laiku buvo gana pagyvėjusi ypač Balkanuose.

Nikola Sinevirskis, jaunas Karpatų Ukrainos rusas, buvo vienas iš daugelio Karpatų ukrainiečių, kurie buvo įsitikinę, kad jų kraštas turi prisijungti prie Rusijos, kad ir bolševikines, ir kovoti kartu su rusų tauta prieš bendrąjį savo priešą — staliniskąjį komunizmą.

Karui baigiantis ir sovietų armijoms artėjant prie Karpatų Sinevirskis gavo iš savo NTS įgaliojimą įsiskverbti į tą „Smers“ organizaciją ir joje pa tirti, ar ir kiek daug „Smers“ žino apie NTS, ką tas „Smers“ planuoja daryti prieš NTS, ir, jei galima, pakankti tiems planams, o jei ne, pabėgti ir pranešti apie savo patyrimus.

Būdamas labai atsargus ir visais atžvilgiais „nesuteptas“ Sinevirskis per Karpatų ukrainiečių komunistuojančius draugus pagaliau įsiskverbė į pačią (Nukelta į 4 puslapį)

Nepamirškime mūsų tautos tikslą

TECHNIŠKOS SPAUDOS REIKALU.

RASO G. ANDRIUŠAITIS.

3. Apie lietuviškos techniškos spaudos reikalingumą netenka nė kalbėti — spauda yra svarbus vaidmuo visose gyvenimo srityse. Visai nelaimė, kad specialiai ir techniskajai spaudai tarpti yra pačios blogiausios sąlygos, palyginus su bendrine spauda. Vis dėlto, nežiūrint visų tų sunkumų, spaudos baras Lietuvos techniškos gyvenime nebuvo aplėstas: be išleistų atskirų veikalų, Lietuvoje turėjome periodinius leidinius „Technika“ ir „Technika ir ūkis“, tremtyje (Vak. Vokietijoje), „Inžinieriaus Kelia“ ir „Technikos Pasaulis“, — pagaliau JAV, kol dar inž. centras iš naujo nesusiorganizavo, išvydome pirmąją spaudos kregždutę Dėdės Samo žemėje — bendro pobūdžio informacinę Chicagos Inž. ir arch. S-gos biuletinį. Šis leidinėlis, nors jis yra rotatorinis, galima sakyti, yra pirmas pajudėjimas iš vietos techniškosios bei profesinės spaudos srityje. Bet šia kryptimi reikia eiti ir toliau, ne žiūrint, jog pats spaudos darbuotojas kelias nėra rožėmis klotas.

Centro v-bos organas „Inžinieriaus kelias“, nutūkęs c. v. veiklai, laikinai sustojo, kol susidarys JAV naujoji c. v-ba. Wuertburgo bei Schweinfurto inž. skyriaus bendro techniško pobūdžio žurnalas „Technikos Pasaulis“, dėl tų skyrių užsida-rymo, irgi sustojo. Kas gi beliko? Šiuo laiku, nepersiorganizavus inžinierių centrui, reikia eiti „Techn. Pasaulio“ leidėjų ir redaktorių tolimesnėmis pedomis, leidžiant toliau panašų žurnalą, kuris apimtų ne tik inžinierius, bet ir visus kitus technikos darbuotojus iki darbininko. O toks žurnalas,

— kuris apjungtų visus po visą pasaulį išsisklaidžiusius bendros profesijos lietuvių, yra reikalingas. Taip pat pri-brendo reikalas šį klausimą kel-ti, kai vėl nusistovėjome naujo-se vietose, po išvykimo iš Vak. Vokietijos.

Palankiausios leidimo sąly-gos, atrodo, yra JAV, nes čia susibūrę daugiausiai lietuvių, kartu inžinierių ir kitų techn. darbuotojų. Jeigu galėtume iš-leisti per metus vieną spaus-tuvę spausdintą žurnalo nume-rį, tai būtų „labia gerai“. Aiš-kiu, kad šis darbas nėra koks biznis, bet tik darbas iš pasi-šventimo. Prie šio darbo straipsniais ir lėšomis reiktų prisidėti visiems bendrai. Daug kas sako, kad inžinieriai bei techn. darbuotojai nemėgę rašyti. Tai netiesa — pa-žiūrėjus, kiek tremtyje yra iš-leista ar spaudai paruošta techniško turinio veikalų, kiek inžinierių visą laiką bendradar-biauja ne techniškoje spaudoje, jeigu kartu su visais visuomeni-ninkais, žurnalistais ir kores-pondentais. Pasirodo, kad in-žinierių tarpe esama net baigusi-ųjų universiteto žurnalistikos kursą. Taigi, jėgų pakaks — anksčiau išleisti techniški žur-nalai yra tik mūsų pačių plunksnos darbas!

Lėšų klausimas taip pat ne-sunkiai išsprendžiamas. Jeigu kiekvienas Inž. ir arch. sąjun-gos narys kasmet skirtų techni-škajai spaudai po vieną do-leriuoką, tai už surinktą sumą būtų galima išleisti rotatorinį centro biuletinį ir spaustuvęjo spausdo žurnalo gražų numerį. Ši spaudos reikalą atjaučiant, ar nereiktų, be ngrio mokes-čio, apsidėti metiniu „spausdos doleriu“. Tokiu pat kooperati-niu būdu bendrom jėgom gali ma išleisti ir ištisus veikalus.

Tik susipraskime ir pasiryžki-me!

Baigiant paminėtina pasta-ruoju laiku pasirodžiusios tech-niškos spaudos kitos atgijimo žymės, kurias reikia vertinti teigiamai.

Kiek iš spaudos teko patirti, Chicagoje veikia Chicagos inž. ir arch. S-gos statybininkų, architekto, mechanikų, elektrikų ir techniškos spaudos sekcijos. Į pastarąją sekciją reiktų at-kreipti didesnę dėmesį ir laukti iš jos konkrečių darbų, apjun-giančių ne tik vietinį technikos darbuotojų būrelį, bet ir visur kitur gyvenančius, leidžiant naują ar toliau tęsiant „Techni-kos Pasaulio“ žurnalą. Kaip tik Chicagoje yra net pats buv. „T. P.“ redaktorius ir daugelis iš bendradarbių. Taip pat New Yorke ir pačioje Kanado-je yra „T. P.“ red. kolegijos nariai, bendradarbiai ir skaity-tojai. Jeigu tie patys žmonės nesutiktų šį darbą toliau dirbti, gali perimti kiti. Bet vietoje jau nelaikas stovėti.

„Draugas“ nuo lapkričio 25 d. įvedė mėnesinį vieno puslapio Technikos Skyrių, kurį re-daguoja arch. Tadas J. Vizgirda iš Bostono. Pirmas pasiro-dymas yra silpnas ir blankus. Reikia laukti patobulėjimo. „Naujienų“ 289 Nr. inž. Povilas Jurėnas, be kitko, taip ra-šo apie tai: „Į techniką kaip universalų pasireiškimą reika-lingas gilesnis žvilgsnis. Šiau-ra būtų į ją žiūrėti pro asme-nišką bei grupinį įsitikinimų prizmę. Platesnių technikos temų nagrinėjimas galimas tik tai savarankiskam technikos žurnale. Mėnesinis dienraščio puslapis negalės tų klausimų apimti ir tik iš dalies padės in-formacijai. Todėl „Draugo“ Technikos skyrius trūkumo technikos žurnalo neužpildys; šis skyrius yra priedas tiksliai šio laikraščio skaitytojams, net ir tų pačių inžinierių neapjun-gia. Juk nevisi „Draugų“ skai-to ir po jo vėliava tilpsta. Bet visgi technikos skyriaus pasi-rodymą tenka vertinti įnašu į mūsų techninę spaudą, lin-

ŽIEŽIRBOS

(Mūsų kultūrinio gyvenimo paraštėje)

Kova prieš atsilikimą ir tamsą. teratūros duobkasiams šiaupus ir anapus Atlanto.

„Naujienos“ (1950. XII. 9):

„Nestebintų manęs pagaliau nei p. Krvg. tingus defetizmas, nei isteriška laisvo žodžio baimė, nei visa ši atsilikimo propa-ganda ir kova už grafomani-jos išgalėjimą, jei visa tatau įvyktų tikslai jo vieno paleoliti-nėje sąmonėje, kurioje tebesiau čia šurpi primityvizmo naktis. Kurmu, kuris nuolat gyvena tamsoje, šviesa, kiems nuosta bus reiškinys, yra tik akis ga-dinantis dalykas. Bet blogiausia, kad Krvg. yra vienas iš daugelio, t. y. kovojančios ir organizuotos tamsos atstovas, tamsos, kuriai dviejų tūkstančių metų Vakarų kultūros tra-dicijos tebėra pavojingos tau-tai ir žmonijai. Tatau būtų ga-lima pavadinti kartuvių paukš-čio psichologija, paukščio, ku-ris mano, kad laisvė ir kultūra reikalingos tik tam, kad paaiš-kėtų, jog tiesa yra visuomet engėjų pusėje. O šitai galvo-jant, maitinimasis visuomet už-tikrintas“.

Šiuos Alg. Petravičiaus skau-džiai teisingus sakinius turėtų gerai įsisąmoninti kiekvienas, mūsų kultūrinio gyvenimo susi-rūpinęs, žmogus. Jie skiriami ne vien Petravičių puolusiam Krvg-ui, bet visiems mūsų li-

kint sėkmės“.

Patirta, jog Chicagos Inž. ir Arch. S-gos techniškos spau-dos sekcija nieko bendra netu-ri su „Draugo“ Technikos sky-riumi. Suprantama, jog ne tik „Draugo“, bet ir kitų (Nepri-klausomos Lietuvos, Lietuvių Kelio, Naujienų) laikraščio re-dakcijoms turime būti tik dė-kingi, kad duoda vietos pasisa-kyti technikos bei profesionali-s reikalais. Inžinierių dalyvavi-mas bendrinėje spaudoje yra tik girtinas. Bet nepamirški-me ir savo nepriklausomos tech-niškos spaudos bei jos lei-dimo.

Keletas auksinių minčių apie lyrą be stygų...

„Tėviskės Ziburų“ Nr. 2(55) 8 psl. randame Montreale kro-nikoje pažerta keletą genialių minčių apie literatūrą. Štai jos: „Poetai privaletų būti „skam-bios kalbos“ tarėjai, bet tur-būt, turės kaip Brazdžionis sa-ko, „atgaivinti manoninį patrio-tingumo kultą“ jei norės mūsų visuomenei tapti tokie mieli, kaip Maironis. Dabar amžina lyrika, kur lyra be stygų (bent mano ausims ir širdžiai)“.

Šiuos amžinus sakinius tarė p. Rep. (kiek matyti iš sintaksės ir rašybos klaidų, turbūt, sve-timtautis) ir juos, be abejonės, teks įrašyti mūsų literatūros istorijon. Mūsų nuomone, ta-čiau, Rep. turėtų labai skubiai kreiptis į artimiausią ausį ir širdies ligų specialistą, nes mi-nėtieji žmogiškojo kūno orga-nai daug sunkiau pataisomi už nutrukusias lyros stygas.

Neprunatantis Matonis...

Šiandien rašyti apie literatū-rą pavojingiau, negu kariauti Korejoj. Ypač, kai rašantysis ta tema yra pasiryžęs pasakyti tiesą. Įvairūs piliečiai taip ir laukia, iškėlę kartuvių kryžia-vones ir riebalais ištepę kilpą, kada galės griebti jiems nepa-gaidaujamą recenzentą už plau-ką ir jį nutildyti amžiams. Keis-tu supuolimu ne vienas šių bu-delių ilg šiol neišdrįso paskelb-ti savo tikros pavardės. Štai kodėl ima brautis nelemta abe-jonė galvon, ar tiksliai šie triukš-mingieji nėra menkai įvertina-mų knygūčių autoriai, pasiry-žę nors tokiu, gana nekultūrin-gu, būdu apginti niekieno negi-namą savo „kūrybą“.

Tokios mintys kyla perskai-čius Matonio straipsnį „Naujie-nose“ (1951. I. 15) apie šiame laikrašty spausdintą praeitų me-tų literatūros apžvalgą. Ten p.

M. aiškina, kad ne Suduvis, bet Pagėgis parašęs „Elegijas“. Tai tiesa. Bet taip pat tiesa, kad Pagėgio „Elegijų“ nevertė jo iš viso minėti (kaip akivaiz-daus plagijato!) apžvalgoje: tie eilėraščiai nėra joks įnašas mū-sų poezijon. Kiti to autoriaus tvirtinimai yra apgailėtina ne-tikslūs ir naivūs, pav.: „Ta-čiau, jei minėtinas L. K. Vado-vas, tai kodėl užmirštama taip pat gražūs ir vertingi kiti moks-liniai darbai, pvz. Dr. A. Sapo-kos redaguotoji Lietuvos Istor-rija?“. Ir savo patarimą jis pa-grindžia tuo, kad, girdi, „kiek-viena lietuviška knyga jau mums darosi graži, t. y. groži-nė“.

Dekojame p. Matoniui už naują grožinės literatūros są-vokos aptarimą. Iki šiol groži-ne literatūra mes, atsilikusieji, vadino-me tik baletistiką, po-eziją ir dramą. Taip pat, pasi-rodė, apsirūkta manant, kad Lietuvių Kalbos Vadovas yra mūsų literatūriniam gyvenimui be galo svarbus. Matonio tvir-tinimu, mūsų gimtąją kalbą pa-taria ir formuoja istoriniai vei-klai. Iš tiesų, be šitaip aiškiai matančių žmonių mes būtume visiškai pasimėtę. Dėkui.

Keli posmai nemirtingos poezijos...

Iš „Draugo“ Nr. 17 (272) 1951. I. 20:

Byra spinduliai į žemę
Ir kelia dangus vel gyvent.
Ir visi pašaliai sutemę,
trokšta šviesos tos pasisemt.

Ateik, ateik — Arlekinė mano,
pavedzioti ir paguosti maneš.
Ir pašvilpauk švilpyne
svajingąją savo
mane vesdamas laukais per
gatves.

Gali būti, kad spinduliai (jei kas nors juos rėčiau, kaip pu-pas, būtų susėmęs) retkarčiais ir byra į žemę, bet kad kas nors galėtų vedzioti žmogų laukais per gatves, sunku patikėti.

Red. pastaba: Bandysime šiokiu ar kitokiu būdu atsiliep-ti į lietuviškojo gyvenimo tū-lus, vertus atsiliepmo, reiški-nius pastoviai.

(Atkelta iš 3 pusl.)

„Smeršo“ vyr. būstinę vertėju ir kaip vertėjas dalyvaudamas įvairiose suimtųjų svetimšalių, čekų, vengrų, rumunų, vokie-čių belaisvių ir kt. tardymuose bei kruvinose kvotose, prisiziū-rėjo visų bausėnių ir, išlikęs gyvas, bet su visai pairusiais nervais ir sergas, šiaip taip ga-vo leidimą vykti vienam mėne-siui gydytis, ir pasinaudoda-mas ta proga, pabėgo. Dėka to šaindien pasirodė sensacingoji knyga „Smerš“, kurioje Sine-virskis aprašo siaubingiausius tos žuodžių gaujos darbus Kar-patų Ukrainoje, Čekoslovakijo-je ir Lenkijoje, taip pat tarpe rusų repatriantų...

Iš visos daugybės šurpulin-gų vaizdų čia parenku vieną, apie vienos rusų mergaitės Zo-jos likimą. Zoja, vokiečių dar-bams paimta ir atgabenta į Vo-kietiją. Rusė mergaitė, karui pasibaigus su tūkstančiais ki-tų rusų darbininkų buvo sovie-tų paimta ir patalpinta į Au-schwitzo (Osviecime) koncen-trancijos stovyklą, kurioje na-ciai išžudė apie 5 milijonus žmo-nių, o bolševikai čia įsteigė vo-kiečių belaisvių ir rusų repatri-antų stovyklą.

Daug vietos užimtų nupasa-koti tą klaidišką beviltinę būklę, kurioje dešimčiai tūkstančių rusų repatriantų troško ne-žmoniškose sąlygose toje pra-garo stovykloje, kur skubiai at-vykęs Smeršo dalinys suorgan-izavo seklius ir išdavikus, pro-vokatorius ir skundėjus, ir di-delį tardymo bei egzekucijų personalą.

Zoja buvo įskūsta, kad ji, be dirbdama Vokietijoje, per vo-kiečių karį siuntusi savo Rusi-joje esančiai motinai maisto siuntinėli. Tuojau Smerš bu-deliai įtarė, kad tame siuntinė-lyje turėjo būti kas nors bai-saus, ir mergaitė buvo atgaben-ta vieną naktį pas majorą Gla-zunovą, vieną sadistiškiausią Smeršo tardytoją.

Nuo čia duodame pačiam Si-nevirskui kalbėti.

„Drauge jaunasis leitenante, tuojau prisistatykite majorui Glazunovui“, pareiškė ir kamba-rį įėjus majoro ordinaras,

Majoro kambarys buvo bara-ko gale. Supratau, kad jis turi kokį skubų vertimą. Įėjau. Glazunovas stovėjo prie lango. Kai jis atsigrėžė į mane, kaž-kas manyje suvirpėjo. Majoras pažvelgė į mane apatiškai, o veidas rodė, kad jis žiūri į kažkokį paslaptingą pasaulį. Jo kauluotas smakras buvo gero-ka prasikalęs. Jis buvo išblyš-kęs, plaukai susivėlę, lūpos kie-tai sučiauptos. Toks tuščias bausis žvilgsnis galima matyti tiksliai išprotėjusių veiduose. Majoro ilgos, plonos rankos bu-vo nusvytusios, bet jo pirštai buvo išsiskęsti ir pastyrę. Atro-dė, kad jis tuoj šoks į mane ar-ba į bet ką kita. „Išversk šiuos dokumentus!“ jis iškošė, nepa-keisdamas savo pozos“.

Sinevirskis pastebėjo ant ma-joro stalo krūvas sujauktų po-pierių, visur nubarstyta pelenų ir cagarėčių nuorukų. Viena-me stalo gale padėtas senas nu-dėvėtas moteriškos rankinukas ir krūvelė fotografijų ir laiškų. Kambarys skendo tabako dū-muose ir Sinevirskis jautė tiek majoro elgesio paveiktas, kad tik dabar jis pamatė prie stalo kampo ant kėdės susiknibusią jauną, labai liesą, menktę mer-gaitę, kokių 22 metų amžiaus. Jos plaukai pluoštelio buvo nu-tyjęs per vieną smilkinį, veidas rodė tokią neapsakomą baimę, ji visa drebėjo, lūpos sausos iš džiūvusios ir suplyšinėjusios, ji sunkiai kvėpavo, lyg trokš-dama. Sinevirskis paėmė tuos jos „dokumentus“ ir buvė be-einąs į savo kambarį versti.

„Kur eini?“ majoras riktelė-jo. Versk čia pat. Man jie-tuojau reikalingi! Pirmame dokumente išsakačiau, kad jos vardas buv Zoja.

„Vargšėlė, brangi Zoja“, pa-maniau, kodėl tu esi čia? O kad galėčiau tavęs paklausti. Be-abejoj, tu čia atsiradai per kokį nesupratimą. Koks iš tavęs gali būti šnipas ar išdavikas? Tokia silpnutė, kad menkas vė-jelio pūstėrijimas tave nuvers-tų. Greičiausia tu sergi džiova, dėlto tau taip sunku kvėpuo-ti... Lyg atjausdama mano mintis Zoja silpnai vos patebi

mai nusišypsojo savo sukepu-siomis lūpytėmis.

Majoras Glazunovas pastyrų-siais lėtais žingsniais pradėjo artėti prie Zojos. Jo žvilgsnis atrodė, smeigė smeigė kiaurai per jos smegenis. Turbūt jis bandė ją užgipnotuoti savo negyvų akių pastyrusiu vėri-mu. Jis atrodė lyg koks laukini-s raganius iš tamsiausių rai-sių.

Zoja pradėjo desperatiškai drebėti. Atrodė, kad ji iš bai-tinės čia pat numirs. Jos akys vis labiau plėtėsi įbėstos į ma-joro įkyrų spoksojimą.

Majoras lėtai apėjo jos kėdę ir apžiūrėjo savo auką iš visų pusių. Mane suėmė išgąstis. Vi-sa tai buvo taip nesuprantama, taip žiauru, taip beprotiška.

„Taip!“ pagaliau majoras su-riko. Zojos kūnas drebėjo ir ji užsimerkė, lyg laukdama smū-gio. Majoras lėtai iškošė: „Aš negaliu suprasti, kodėl tu taip nepadoriai meluoji! Ar tu ne-supranti, kad aš viską žinau!“

Zoja bandė kažką pasakyti, bet jos žodžiai užkliuvo gerklė-je. Vietoje žodžių pro jos sustingusias lūpas prasiveržė kažkoks švokštimas, primėnas mirštancio šuns aumaną.

Majoras atsitraukė tris žings-nius atbulas. Jis buvo viską padaręs tai mergaitėi įteigti sa-vo valią. Mano širdyje staiga kilo kažkoks artėjančios mirties nujautimas. Aš tik bijojau vieno dalyko. Jei majoras pra-dės tą pusgyvę mergaitę muš-ti, ji neišstvers. Ji mirs vien iš baimės ir mirs mano akyse. Aš nenorėjau matyti jos mirštant. Nesvarbu, kas ji buvo, ji tiek pat troško gyventi, kiek ir aš...

Glazunovas vėl prisistatino. „Žiūrėk, gražuole“, jis sušuko, „tu nori man įkalbėti, kad tas vokiečiai kareivis, kurs buvo pas tavę atėjęs, norėjo tik paim-ti pakietelį persiųsti tavo moti-nai. Bet aš žinau, kad tai ne-tiesia. Tas kareivis atėjo pas ta-ve gauti iš tavęs žinių apie ki-tų darbininkų elgesį ir nusista-tymą jūsų stovykloje. Aš tai jau įrodysiu“.

Dabar suprantu, kad Zoja yra kaltinama šnipinėjimu. Ko-kia nesąmonė. Zoja negalėjo būti šnipas. Kokias žinias ji ga-lėtų suteikti vokiečių karei-viui? Juk vokiečiai ir patys puikiausiai žinojo, be Zojos, koks gyvenimas vokiečių dar-bininkų stovyklose. Greičiausia, pačio Smerš įstatyta pro-vokatorė, norėdama pasiteisin-ti, ją įskundė. Vokiečių kario apsilankymą galima buvo išaiš-kinti įvairiais būdais, jei kam-tai būtų įdomu. Kad Zoja įskundė kuri nors jos draugė, tai yra Smeršo taktika, ir rytoj kuri kita jau įskųs pačią skun-dėją.

Tas dokumentas, kurį aš pra-dėjau versti, neturėjo nieko įdo-maus. Tai buvo Zojos laiškas, rašytas labai bloga vokiečių kal-ba tūlam vokiečiui Milleriui, prašant, kad jis būtų malonus įteikti mažą maisto siuntinėli-jos tevams Černigove, Rusijo-je. Majoras įsakė man pravers-ti visus kt. jos „dokumentus“. Kambario oras darėsi vis troš-kesnis. Pastebėjau, kad Zoja su ilgesiu žiūri į vandens asotį ant staluko kambario gale. Aiš-ku ji troško, bet nediršo papra-šyti vandens lašelio.

Majoras nuėjęs prie durų pa-šaukė „Tvardary! Atvesk su imtosios brolių“ Zoja nesupra-tus, ką tai reiškia, žiūrėjo nuste-busi. Greit ji pradėjo nepa-prastai nervintis. Užmiršęs ver-timą aš pradėjau ją stebėti. Jos didelių akių lėlytės darėsi vis didesnės ir didesnės. Ji negalė-jo suvaldyti drebančių rankų. Jos prisilėgtas kvėpavimas darė si retesnis.

Po kokių 10 minučių į kam-barį įvedė jauną apie 26 m. am-žiaus vaikną. Jo veido bruožai buvo panašūs į Zojos. Jo veidas virpėjo iš išgąščio. Jis nu-leido galvą ir pro akių kertę ste-bėjo savo seserį. Jis nesupra-to kas čia darosi. Jis buvo ap-imtas mirtinos baimės.

Žmonės patekė į Smeršo na-gus pavirsta tikru gyvuliškos baimės įsikūnijimu. Iki šiol aš mačiau tik du ar tris, kurie išli-ko drąsūs iki galo. Visi kiti bu-vo išsigandę ir drebęjo.

„Kaip dažnai tas vokiečių ka-

reivis lankė tavo seserį?“, su-riko majoras. „Aš nežinau“, sumurmėjo mergaitės brolis.

„Tu meluoji!“

„Ne! Aš nemeluoju!“

Majoras priejo prie berniuko ir kietai sugniaužtu kumš-čiu smogė iš visų jėgų į ploni-mą. Vaikinas susiūbavo. „Aš nežinau. Aš gyvenau kitoje sto-vykloje“.

Majoras vėl smogė Zojos bro-liui, šį kartą per kaklą iš nuga-ros pusės.

Girdėdama savo brolių dejuo-jant, Zoja kietai užmerkė akis ir jos galva linko žemiau ir žemiau. Jos veidas tiek pasikei-tė, kad aš nebegalėjau bepažinti. Ji atrodė dar blyškesnė, ne-gu iki tol.

Majoras žingsniavo po kam-barį keikdamas ir gestikuliuo-damas rankomis. Jo akys pasi-liko tokios pat negyvos, neju-dančios ir pastyrusios. „Sarg-gyba!“ jis pašaukė. „Veskit ji šalin!“

Man pasirodė, kad brolių išve-dus, Zoja vos jaučiamai atsi-duksėjo. Sargybinis jos brolių išvilko pro duris.

Majoras vis dar tebežingsnia-vo. Staiga jis sustojo. „Klau-syk? Aš tave užmušiu, jei ne-pasakysi tiesos!“

Jo žodžiai lyg kulkos pėrvė-rė Zoja. Zoja jautė, kaip ir aš, kad majoro grasinimas nebuvo tuščias, bet buvo bepročio ryž-tas. Jo šaltas šmoksčiantis bal-sas, lyg šaltas vanduo sukrėtė mane. Mano plunksna iškrito ir aš atsistočiau iš kėdės. Bet viskas buvo pavėluota. Mayo-ras staiga prišokęs smogė mer-gaitėi kumščiu į smilkinį. Jo sustingusi ranka lyg kardo aš-muo švilpdama krito į taikinį.

Zoja žlęgtėrejo ant grindų. Plaukų pluoštelis nusviręs už-dengė jos veidelį. Pastyręs sto-vėjau vietoje, negalėdamas pa-judėti. Per kokį colį nuo Zojos galvos ant grindų spindėjo nu-mesta cigaretės nuorūka.

Majoras su panika žiūrėjo į nejudančią mergaitės figūrą. Jo švinišės akys rodė, kad jis pats nesuprato, kas pasidarė.

Lyg pakirdęs nubėgau sker-sai kambario prie Zojos, šauk-damas „Sargybini, sargybini!“

Sargybinis įbėgo vidun.

Mano balsas, kurs man pa-čiam atrodė nenatūralus, ma-tyt, išblaiė majorą. Jis nu-žingsniavo prie lango ir atsidarė savo cigarečių dėžutę. Išsi-ėmęs vieną užsidėgė ir pradė-jo rūkyti, tartum meko nebūtų įvykę. Koridoriuje girdėjau bė-giojancius žmonių žingsnius.

Pasilenkiau prie Zojos, ar ji dar gyva. Taip, ji dar gyva, bet kiekvieną sekundę jos gy-vybė gėso. Nubraukęs jos plau-kus, pažvelgiau į akis. Jos gal-vutė nusvyro. Akyse mačiau mirtį. Visas pergyvento gyve-nimo teroras buvo lyg rašytas įrašytas tose mirštanciose aky-se.

Aš pagelbėjau sargybiniui iš-nešti nebegyva Zojos kūną į ko-ridorių. Keli kareiviai atbėgo pagelbėti. Koridoriaus gale sa-vo kambario duryse pasirodė Černousovas. „Kas atsitiko, Kolia?“ jis paklausė.

Aš neatsakiau. Visos pas-tangos atgaivinti Zoją nuėjo nicketas. Ji buvo mirusi.

Černousovas (kitas Smeršo tardytojas, kapitonas, Sinevir-skio bendradarbis. J. P.) paėmė mane po ranka. „Kas tau?“

Aš neatsakiau nieko — bu-vau apsvaigęs.

Jis nusivedė mane į savo kambarį.

„Palikit mane vieną, Vania“, ištariau.

„Kas tau, Nikola? Kas atsi-tiko? Tu toks išblyškęs?“

Černousovas pašaukė sragy-binį ir įsakė išvesti atgal į vie-nukę senį, kurį jis tuo metu tar-dė. „Še išgerk!“ jis ištiesė

mane pripiltą taurę.

Aš vis tebebuva apstulbęs nuo pergyvenimo. Koridori-uje girdėjau vyrus šikaujant, bet žinojau, kad tai nieko nepa-dės. Zoja mirė nužeminta, pa-niekinta, niekieno neapginta, nužudyta.

„Gerk, Nikola“, Černouso-vas įsakė. Mechaniškiškai pė-mės stiklą išverčiau iki dugno. Še gerk dar!“ Černousovas pa-kiso naują stiklą.

Aš norėjau gerti, gerti, ger-ti. Norėjau nuvyti iš akių tą tamsų slykštų majoro vaizdą,

DR. VYDŪNO LAISKAS

Dr. Vydūnas, kuriam KLCT ir NL vardu buvo pasiūstas maisto siuntinys, atsiliepdamas į tai rašo:

Parkelėives iš Berlyno, radau šitės Jūsų siuntinį. Ir dekoju širdingai, kad mane su tokiu malonumu atsimenat. Bet nežinodamas kokia Jūsų padėtis, ar netenka vargti, slėgia mane mintis, kad save gal skriaudėt. Mano gyvenimas visai patogus. Ištenku su tuo, kas man iš Vokietijos valdžios suteikiama kaip poilsio alga. O tik galiu gerai naudoti, ka Jūs man suteikėt.

Viešėjau Berlyne nuo 16 d. Grd. m. 1950 iki 15 d. Sausio m. šių metų. Laukė manes mirštantioji seselė, baigdama jau 80 metus. Ir sulaukė mane. Galėjova dar pasikalbėti vakare ir mažai ir rytmeti 17 d. Gr. Bet apie 10 val. prieš piet ji išliko iš žemiškumo. Palaidojau jos lavoną ir tvarkiau, kas jos gyvenime palikta. Buvo sunku, vargau. Bet ramino mane tai, kad seselė, kentėjusi kelis metus, dabar iš viso-to iškilusi. Ypatinga bet yra, kad ji mirė šventadieni, aštuonias dienas pirm Kaledū, o jauniausioji seselė ir 1950 mts. šventadieni savaitė prieš Velykų šventę.

Gyvena dar vienas 1½ met. man jaunesnis brolis Rusū Zono. Bet jis jau labai silpnas ir vos ka girdėti gali. Rodos aš dar kiek pajėgingesnis. O tik slėgia jau visa - kas. Laikas prašokta labai greitai. Nors namų savininkė daug padeda, bet dėl savo ypatumų turiu pats visa - ka atlikti. — Vis dėlto nesu nusimines. Ir viltin gai žiūriu i ateiti Tautos. Vyliuos, kad dar visa — kas pakis, ir ji bus laisva ir pati viešpataus Tėvynėje. — O Jums ir linkiu būt viltin gais. Rodos tada esame ir ištvaresni. Bet labai linkiu ir tai, kad gyvenimo sąlygos nebūt sunkios, kad nuolatai lenvėti. Taip sveikina širdingai Jus ir visus Jūsikius Vydūnas. Detmold, Moltkestr. 36,

kaip jis šypsodamasis spoksojo į savo auką ir paskui uždegė cigaretes.

Ta praeikta cigaretės nuorūka, guėjusi pamesta ant grindų prie pat Zojos galvos. Majoras buvo ją numetęs pusiau surūkytą.

„Ipiak dar, Vania“, paprašiau.

Vodka nebeveikė. Priešingai. Kankinantis siaubas, kuris mane supo iš visų pusių, darėsi dar ryškesnis. Jis grėsė mane galutinai sutriuškinti. Kažkoks demonas mano sąžinėje pasityčiodamas šnibždėjo: „Ištatymas? Kur yra tas ištatymas? Kur yra ištatymas? Aš norėjau šaukti visa gerklė. Černousovas žiūrėjo į mane nustebęs. Jis nesuprato. Dabar aš supratau, kad kalbu palkus dalykus, kad mano liežuvis darosi nebesuvaldomas. „Koks ištatymas?“ jis paklausė primygomis.

„Ištatymas! Ar tu nesupranti? Ištatymas! Černousovas atsikusęs pažiūrėjo į duris. „Užsičiaupk!“ jis sušuko į mane. „Gulkis į lovą!“

„Negulsiu, nesąmonė. Kur yra ištatymas? Pasakyk man, kur jis yra?“ šaukiau. Černousovas tylėjo. Jis pripylė dar vieną stiklą ir padavė man.

„Aš nenoriu“, atsakiau. Jis pats išvertė stiklą vienu gurkšniu. Prispilytę kitą taip pat išvertė. „Nėra ištatymo. Kolia. Nėra jokio ištatymo“, jis ištare.

„Kaip tai?“ klausiu, įsudarė kaip galva sukasi.

„Užsičiaupk!“ Černousovas prašvokstė.

„Kodėl aš turiu užsičiaupti? Ar matei Zoją? Ar matei, kaip bejęje ji buvo?“

„Nutilk!“ Černousovas atrėžė. Jis sugniaužė kumštį ir švystėrėjo pro pat veidą. „Aš tave supranu, nes ir aš pats nesu blogas žmogus savo gilumoje“, jis pusbalsiu pasakė.

Jis niekus tauzija, pamaniau. Juk visai dar neseniai jis norėjo mane nušauti, kaltindamas, kad aš esu buržujus.

„Tu, Vania“, aš atsakiau, „tu neblogas žmogus? Kodėl

KULTŪRINĖ KRONIKA

PIANISTAMS IR DAINUOJANTIEMS ŽINOTINA.

Muzikas Vytautas Kerbelis sudarė ir išleido LIETUVIŲ LIAUDIES DAINAS. Tai yra rinkinys 32-jų lietuvių liaudies dainų, pritaikytų besimokantiems skambinti fortepijonu — pianu. Bet jos tinka ir visokiems kitokiems atvejui, jau ir mokantiems skambinti, arba dainuoti, nes prie gaidų yra dainų tekstai — žodžiai. Skambinant galima visas tas dainas dainuoti. Tai yra labai praktiška ir labai naudinga kiekvienai lietuviškai kolonijai lietuvių liaudies dainų knyga. Kaina tikiai 2 dol. Leidinys gražus. Galima gauti „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje: 3a — 4th Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

LIETUVIŲ MOKYKLA SAO PAULYJE

Brazilijoje, Sao Paulo mieste, lietuvių buvo pastatę lietuvių mokyklą, pavadintą V. Kudirkos vardu. Joje buvo moko ma lietuvių ir portugalų kalbomis. 1942 m. mokykla buvo uždaryta. 1948 m. ji atnaujino lietuvių kalbos pamokas, kurias ir dabar veda mok. S. Bakšys. Mokyklą aplankė Liet. konsulas p. Polišaitis.

PIRMIEJI DP KONDUKTORIAI

Adelaideje, „News“ praneša, kad pirmieji Australijoje dyukai — vienas lietuvis ir vienas latvis — labai gerai išlaikė tramvajų ir autobusų konduktorių egzaminus ir paskirti konduktoriais.

ISISTEIGĖ LIETUVIŲ BENDROVĖ

Adelaideje įsistigė pirmoji lietuvių elektros bendrovė, kuri atlieka visus elektros ir radijo instaliacijų darbus.

Germany. 1951 mts. Sausio 18 d. Red. pats.: Rašyba, kiek leidžia galimybės, palikta originali-vydūniška.

tad tu žiūri į visa, kas dedasi, taip bešališkai?

„Liaukis, Kolia!“ jis maldau te maldavo.

„Ne, aš nesiliausiu!“

„Na, tai klausykis. Tu matyti visiškai ignoruoji faktą, kad majoras Grechnas pavede man sekti kiekvieną tavo žingsnį ir pranešti jam visa, ką tu darai.“

Sie žodžiai momentaliai mane išblavė.

Černousovas tebespoksojo į mane. „Jei aš būčiau pasakęs majorui, kaip tu elgiesi tūlais atvejais“, jis pasakė, „tikėk man, tu ilgai nebūtum gyvenęs. Bet aš tau sakau, giliai širdyje aš nesu blogas žmogus... Ar tu manai, kad Zojos žuvinimas mane taip pat nesukrėtė. Kaip tu klysti! Gal būt aš jaučiu dar skaudžiau kaip tu, Nikola, bet kokio nauda yra kalbėti. Ne viskas mūsų Sovietų Sąjungoje yra taip skaistu, kaip kad radio skelbia. Toli nuo to.“

Černousovas nutilo. Jo žodžiai sukėlė manyje naujas abejones, naujus įtarimus.

„Ką pasakei majorui apie mane?“ paklausiau.

„Tikėk man, nieko ypatin go. Aš žinau daug dalykų apie tave, Nikola“, jis pasakė. „Aš skaičiau tavo poeziją. Tu niekuomet nebūsi poetas. Bet tai viskas nesąmonė.“

Černousovas tęsė. „Reikia visuomet būti labai atsargiam. Kaip aš galiu žinoti, kad arba tu pats arba kas kitas nesėka mane, kiekvieną mano veiksmą? Tai yra, dėlko mes negalime leisti sau prabangos pasiduoti ūpui arba kaip mes Smeršo vyrai sakome, veršiškam švelnumui (teičiajė niežnos ti).“

„Dabar aš eisiu gulti, Vania, ačiū tau“, atsakiau.

„Nei žodžio niekam apie tai, ką aš tau pasakiau, suprantai?“

„Suprantu“, atsakiau.

Nubudęs kitą dieną išgirdau koridoriuose bėgiojimą ir rėkavimą. Skubiai apsiirengęs ir išėjęs paklausiau, kas čia darosi?

„Kažkas praeitą naktį nužudė majorą Glazunovą“, atsakė J. Pronskus.

„Dabar aš eisiu gulti, Vania, ačiū tau“, atsakiau.

„Nei žodžio niekam apie tai, ką aš tau pasakiau, suprantai?“

„Suprantu“, atsakiau.

Nubudęs kitą dieną išgirdau koridoriuose bėgiojimą ir rėkavimą. Skubiai apsiirengęs ir išėjęs paklausiau, kas čia darosi?

„Kažkas praeitą naktį nužudė majorą Glazunovą“, atsakė J. Pronskus.

TREMTINIŲ ATSIŠAUKIMAS Į PREKYBININKUS

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, kurios adresas yra: Litauisches Zentralkomitee, Baumstrasse 17, (21a) Bad Zalzuffen, Germany, kreipiasi į prekybininkus vi same pasauly ir informuoja juos, kad jie, nroedami užmegzti kokių prekybinių ryšių su Vokietijos prekybos ir pramonės firmomis, krciptusi nurodytu adresu, nes bendruomenė patarnaus nustatyti ryšius.

„SVIESA“ AUSTRALIJOJE

Melbourne susiorganizavo ir gražiai veikia „Sviesa“, kurios valdybą sudaro: J. Kalpokas, Viliūnas ir Simankevičius. Sam būris gruodžio mėnesį gražiai paminejo 60 metines „Varpo“ ir V. Kudirką. Sambūrio adresas: Mr. J. Kalpokas, Migrant Worker's Hostel Nr. 2, William Rd., Maribyrnong, Vic., Australia.

LIETUVIAI GIEDOJO KAIP DONO KAZOKAI...

Australijos Warrgamboje gyveną vyrai lietuvių, vadovaujant p. Briedžiui, sudarę chorą, kuris koncerte labai gražiai pasirodė. Todėl Australijos laikraštis „Penrith Press“ susižavėjęs lietuvių vyrų dainavimu, parašė, kad lietuvių dainuoja taip gerai, kaip Dono kazokai.

NAUJI VEIKALAI LAUKIA SPAUSDINIMO

Vinco Krėvės antroji dalis kūrimo „Dangaus ir Žemės Sūnūs“ jau parašyta ir netrukus bus spausdinama. V. Krėvė imasi rašyti jau trečią kūrinio dalį.

Prof. Mykolas Biržiška parašęs knygą „Tremtinio galvojimai apie savo tautą“, kuri jieškanti leidėjo.

S. VELBASIO STUDIJOS VAKARAS

Simo Velbasio baletu studijos koncertas įvyks Čikagoje vasario 3 d. Lietuvių auditorijoje. Fortepijonu gros broliai Kalvačiai.

SUSITVARKE AUSTRALIJOJE LIETUVIŲ LOK

Australijos lietuvių bendruomenės organizavimą buvo pasiūkęs vadovauti Adelaidės provincijos Australijos Lietuvių Draugijos komitetas. Įvyko nemalonūs susidūrimai, nes apylinkės komitetas užsoko centrui už akių. Galų gale VLIKas suprato, kad organizacijai turi vadovauti centras ir tas pareigas pavedė perimti Australijos Lietuvių Draugijos centio valdybai. Takiu būdu, Australijoje dabar susidarė Lietuvių Bendruomenės Lai kinas Organizacinis Komitetas, kuris vadovaus Australijos lietuvių Bendruomenės organizacijai.

— „Australijos Lietuvis“ jau suorganizavo savo spaustuvę, nusipirko linotipą ir nuo 1951 m. sausio 1 dienos žada iš eiti spausdintas spaustuvėje. Ligšiol jis ejo spausdintas rotatorium.

— Pianistas A. Kuprevičius Buenos Airese skaitė idomią paskaitą apie dailininką ir kompozitorių K. M. Čiurlionį. Pas kaitą pajavairino Čiurlionio muzikos kūrinių demonstravimu.

— Muzikas A. Ambrozaitis Sao Paulyje veda lietuvių bendruomenės chorą ir pučia klarinetą vietos teatre.

— Tremtiniai specialiu aktu pagerbė muzikologą kompozitorių J. Žilevičių, kuris jiems daug padėjo.

— Dailininkas V. Vizgirda atvyko į JAV ir Dorchesteryje, Mass, gavo darbą savo specialybėje vitražų fabrike.

Mokslo ir technikos naujienos

IŠMATAVO AUKSO ATOMĄ

Mokslininkų yra pastatyta speciali mašina, kurios pagalba galima išmatuoti įvairių medžiagų atomų dydį. Mašina matuoja specialių spindulių pagalba. Čikagos - Illinois — universiteto mokslininkai E. M. Lyman, A. O. Hansen, M. B. Scott, ir L. H. Lanzl, naudodamiesi mūnėta spinduline matavimo mašina, nustatė, kad aukso atomo skersmuo yra lygus vienai 3.300.000.000.000-nei colio daliai.

SAULĖS SVYRAVIMAI

Mokslininkai astronomai, yra išsiaiškinę, kad maždaug kiekvienus 500 metų Saulė svyruoja. Ji tai prisiartinanti, tai nutolstanti nuo Šiaurinio Žemės rutulio ašigalio. Todėl ir klimatas šiaurės ašigaly svyruoja kas 500 metų. Dabar saulė prie Šiaurinio Žemės ašigalio esanti prisiartinusi (o, gal Žemė prisiartinusi prie Saulės?), ir todėl šių laikų žiemos šiauriname ašigaly esančios šiltesnės.

Saulė ir Žemė, kaip matome, nevaikščioja matematiškai tiksliais keliais, bet truputį klaidžioja. Ir vieną ir kitą dažnokai „pavylioja“ tūli kaimynai. Pristitaukia ir ilgiau ar trumpiau „pavyliotas“ palaiko. Kaip teigia astronomai, Saulė kažkodėl palinksta prie šaltojo Šiaurinio Žemės ašigalio.

15 MOKSLININKŲ TYRĖ ANTARKTIKĄ

Anglijos ir Norvegijos mokslininkai visą Pietų ašigalio žie-

mą išuovo susikimšę viename kambarėly Weddyl jūros pakraščiuose ir iš ten stebėjo Pietų ašigalio klimatą ir kitus gamtos reiškinius. Jie nuolat palaikė radijo ryšį su Anglija ir Norvegija. Pasibaigus pietų sričių žiemai, jie sugrįš namo ir tirs gautus Antarktikos sričių duomenis.

SENI KOREJIEČIŲ IŠRADIMAI.

Korejiečiai civilizuotai gyvenę jau prieš 2333 metų prieš Kristaus erą. 50 metų prieš J. Gutenbergą jie naudojo metalinėmis raidėmis spausdinti knygas. Šešiolikame amžiuje korejiečiai jau buvo pasistatę šarvuotą laivą ir jo pagalba apsigynę nuo japonų užpuolimo.

NEVADOJE ŽMONĖS GYVENO PRIEŠ 10.000 METŲ.

Kalifornijos universiteto ekspedicija Nevadoje, ties Lovelocko, rado senų ginklų ir nustatė, kad tie ginklai turi 7.000 metų amžiaus.

Be to, Kalifornijos universiteto profesoriai tyrinėtojai — archeologai, tyrinėdami Nevados praeitį, konstatavo, kad šis kraštas žmonių buvo apgyventas prieš 10 tūkstančių metų. Bet prieš 7.000 metų tą kraštą ištiko didžiulė sausra, dėl kurios išdegė visa aukmenija ir kraštas pasidarė dykine. Žmonės tada persikėlė gyventi į kitas vietas. Praėjo apie 4.000 metų kol kraštas atsigavo, ir tada, prieš 3.000 metų, žmonės vėl sugrįžo ten gyventi.

NAUJA MODERNI LIETUVIŠKA

Vyriškų rūbų krautuvė

Paltai ir kostiumai parduodami ir siuvami pagal Jūsų užsakymą. Skrybėlės, megztukai, viršutiniai ir apatiniai baltiniai, kojinės, pirštinės ir kt.

Visų dalykų didelis pasirinkimas.

NUOLAIDOS LIETUVIAMS 10 %.

Nuo š. m. vasario 10 d. dėl vilnų pasaulyje trūkumo, vilnioniams rūbams kainos bus labai daug aukštesnės.

DERBY MEN'S SHOP

SAV. C. SALMONAITIS.

2576 Yonge St. Toronto.

TEL. Hy 9624.

Išnaudokite žiemos laiką smulkesniems DAŽYMO darbams. Taip pat atliekami lubų ir sienų plyšių IŠLYGINIMAI

Geras ir žymiai pigiau kaštuoju darbas.

Informacijai kvieskite tarp 6 — 8 val. vak.

STANLEY PULKYS

TORONTO

Telef. OL 2885.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. SUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

Edouard MONDOR

Notaras

10 ST. JAMES ST. W., KAM. 308.

TEL. LA 5022 MONTREAL.

KAILINIAI PALTAI

IR PUSPALČIAI:

Karakuliniai	\$ 400.00 — 500.00
„ (kojyčių)	\$ 140.00—175.00
Beaver	\$ 850.00

Garantuojamas geras ir greitas darbas. Vietoje galima pasirinkti ir šių rūšių: Mink, Steinmarder ir kt. Galima ir išsimokėjimui.

A. KOTKAS.

1481 Bishop St. Apt. 3. Montreal. Tel.: BE 4075

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKIAME JUMS

TEISINĖ - KALBINĖ PAGALBA

Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; sudarome darbo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybę perkant, par duodant; atstovaujame įmonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname Kanados ir kitų kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS J. JUSKAITIS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Tel. PL 4880

Edmond COURCHESNE

Advokatas

CIVILINĖS IR KRIMINALINĖS BYLOS.

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308

TEL. HA 4607 MONTREAL.

Jei norite pirkti ar parduoti namus Verdune, kreipkitės pas lietuvių draugą.

C.E. DUPRAS

SERVICE REALTIES

4336 VERDUN Ave., VERDUN

Tel. YO 0529

HAMILTON

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVAIDAVIMO MINĖJIMAS

KLB Hamiltono ap. sausio 21 d. surengė Klaipėdos krašto atvaivavimo minėjimą, kurį atidarė vicepirmininkas J. Mikšys, pasakęs trumpą prakalbę, pakvietęs susirinkusius atstojimą pagerbti visus kritusius Klaipėdos krašto atvaivavimo kovoje.

Toliau Ald. Sutkaitytė, paklaimavo Sauerveino „Lietuviais esame mes gimę“...

Tos dienos minėjimui pritaikyta paskaita skaitė gėvėdas iš Toronto — Dr. M. Anysas, nušvietęs visas Mažosios Lietuvos kovos priemones, lietuvių bei išlaikyti ir besikūriant. Lietuvai — prisijungimui ir tų žemių prie tikrosios motinos.

Perėjus prie Klaipėdos krašto, tenka pabrėžti, kad ir čia, nežūrint didelio spaudimo, (lygiai iš vokiečių žygių Berlyne ir pas alijantus), susispietę apie Tarybą tikri lietuviai patriotai (taip vad. lietuvininkai laikėsi pasyviai), mokėjo atsispirti ir išgyti daug simpatijų krašto gyventojų tarpe.

Nors pats Klaipėdos krašto atvaivavimas yra taip pat išnaudojimas gero laikotarpio (susi-domėjimas Antantės kitais reikalais), tačiau didžiausi nuopelnai už šį pasiryžimą ir tokį didelį žingsnį tenka lygiai klai-pėdiečiams, lygiai Ni. Lietuvos gyventojams — jos savanoriams.

Paskaitą Dr. M. Anysas užbaigė su viltimi, kad Baltijos pajūrio žemė priklausys tikrąjį šeiminkui. O juo yra N. Lietuvos valstybė.

Po paskaitos sekė deklamacijos: A. Sutkaitytė gražiai atliko Maironio „Jūratė ir Kastytis“, o E. Mickūnas paskaitė iš trauka iš Donelaičio „Metų“.

Minejimas baigtas Tautos Himnu.

Ta proga, Mažosios Lietuvos lietuviams, esantiems Vokietijoje buvo praversta pinigų

ne rinkliava. Pagal aukų lapus surinkta \$ 70. Didelis acū hamiltoniečiams, dalyvavusiems ir auksėjusiems mūsų vargantiesiems tautiečiams. Kiekvienas mažas mūsų centas, nubraukęs didelę asarą, vargę patekusiems, brangiems Mažosios Lietuvos broliams ir seserims. Kbr.

TRUMPOS ŽINIOS.

— Praeitą savaitę HLDMT „Aukuras“ aktorė E. Dauguvietytei - Kudabienei gimė dukrelė. Motina ir kūdikis jau čia gerai.

— Nėra tos dienos, kad Hamiltone neįvyktų koks nors apšėlimas. Neseniai, iš lietuvių šeimos buto, išlindę vagys per virtuvės langą, išnešė daug vertingų daiktų.

— Šeštadienį, naktį (sausio 20 d.) grįžtant iš Hamiltono lietuvių orkestro krikštynų — šokių, Toronto lietuvių — J. A. varuojamai lengvai mašinai, įvyko nelaimė: stovįs James ir King gatvių susikryžaviame policininkas, (tvarkas judėjimą) buvo sužeistas. Atrodo, kad su lauzyta koja.

— Didžiujamės, kad esame trečioji (lietuvių gausumu) kolonija Kanadoje, tačiau negalime didžiuliotis rimtų koncertų ar šiaip kokių kultūrinių parengimų gausumu. Nejaugi pasitenkime pigiomis ir nevykusiomis šokių reklamomis ir linksminsimės kiekvieną šeštadienį iki 12 val. nakties? Reikėtų tai Hamiltono lietuvių organizacijoms rimtai apsvarstyti. Kbr.

IDOMIOS DISKUSIJOS.

Paskutiniam Hamiltono miesto savivaldybės posėdyje, vienas atstovų iškėlė klausimą, ydant (taupumo sumetimais) naujųjų šaligatvių statyba, būtų susiaurinta viena pėda, tuo pačiu dėl didelio lengvųjų ma-

VANCOUVER, B.C.

ŽINIŲ SANTRAUKA.

Vancouveris, B. C. Gyvenant šiam tolimam Pacifiko didmies-tyje, išgirstama balsų, iš kurių galima spręsti apie čia besikuriantios lietuviškos kolonijos nedarnų sugyvenimą.

Bet tegul patys faktai kalba už save. Naujų metų sutikimo proga ruoštas šokių vakaras nors dėl salės negavimo pasinaudoti N. metų išvakarėse buvo suruostas viena diena anksčiau, turėjo nemažą pasisekimą. Dalyvavo senieji kanadiečiai lietuviai veik viršydami tremtinius, dėlto tenka tik pasidžiaugti, nes tai parodo senųjų su naujaisiais glaudų bendradarbiavimą.

Pačioje N. metų išvakarėse buvęs balius, nors tik vieno kito iniciatoriaus šis tas parodyta, ir ati neliko be atsiliepimo spaudoje.

Gražios lietuviškos vestuvės,

šinių judėjimo ši nuolaida būtų padaryta gatvėms, kurios būtų dviem pėdomis platesnės.

Tam sumanymui pasipriešino miesto inžinierius, paaiškindamas, kad tokio pločio šaligatvyje, susitkę du vaikų vežimėliai, negalėtų prasilenkti. Ir kas tokiu atveju turėtų daryti nuolaidą: ar motina su vežimėliu iš kairės pusės (įvažiuoti į gatvę ir būti baimėje nesudurti su mašina), ar vėl įieškoti kitų išeities priemonių? Permetęs akimis atstovus ir sustojęs prie dviejų — Renke ir Dil-lon (su „geru“ svoriu), tas pats inžinierius pareiškė, kad susitkę tokie du gyventojai, taip pat turėtų įieškoti „modus vivendi“.

Nutarta išmatuoti vaikų vežimėlius ir taip pat padaryti kitus apskaičiavimus.

Ir sakoma, kad miesto savivaldybe, neutri darbo! Kbr.

kuriose tik nevisiems teko laimėti dalyvauti, paliks kai kam, ypač jauniems, neužmirštą išpuolį. Bekylanti nauja parapija taip pat reikia laikyti kaip gero vieni kitų supratimo bei darnaus sugyvenimo išdava.

Nauju ateivių perkami namai ar statomi nauji talkos būdu, ir mėginama suleisti giliau šaknis Kanados žemėn.

Mokomasi anglų kalbos, net lenktyniaujant lyg ji kitiems anksčiau reikalinga būtų. Ne-užmirštami taip pat Tautos Fondo ir kiti degantys reikalai. Tai vis gražūs darbai, kuriems kitos kolonijos turėtų tik pavydėti. Ypatingai negirdėti jokių barnių nei prašymų divor-sams. Kiek blogiau viengun-giams vyrams, bet ir tai randa-ma išeitis ir nesišaukiama SOS, nes randama pagalbos.

Jei automobiliukas kartais nurieda nuo kalniuko, meilėje užsimąsčiusio vairuotojo valdomas, tai turint galvoje jau beveik praktikoje vairuojamas elektrinės širdis, galima pagalvoti, kad ar tik nepats automobilis dėl to kaltas, nes jis kaip tik elektinę širdį turi ir mylėti gal mokosi.

Neseniai čia atvykusiam gal kiek keistai taro, nes čia tai senokai įprasta daiktus vadinti tikraisiais vardais, kas labai derinasi su demokratiniams principais. Ir Vancouverio lietuvių kolonoje gal pirmieji tam lau-žomi ledai, kurie, yra vilties, užkautus pavasario saulutei, visai sutirps.

Paparčio žiedas.

MIRĖ LIETUVIS

Spirit River, Alta. Sausio 8 d. vėl vakare Spirit River li-goninėje mirė širdies liga 53 m. amžiaus lietuvis Vaclovas Mi-

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų į anglų k. Tarpininkauju įvairiais reikalais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juožas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont.

Tel. 7-0002

Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

AUKŠTA KOKYBĖ - ŽEMA KAINA

Siuntiniai į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS PER US PARCEL POST.

Užsakymuose prašoma rašyti aiškiai siuntėjo ir gavėjo vardą, pavardę, adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

Kaina U. S. dol.

5 sv. mlt. p.kavos	Nr. 14	5 sv. m. p. kavos	Nr. 18
	\$ 6.75	5 sv. g. k. taukų	\$ 9.80
2 sv. m. p. kavos	Nr. 15	2 sv. šokolado	
1/2 sv. kakao		5 sv. m. p. kavos	Nr. 19
1/2 sv. šokolado	\$ 5.20	10 sv. cukraus	\$ 9.50
1/4 sv. arbatos		12 plyt. bulijono	
11 oz. kompoto		3 sv. g. k. taukų	
4 sv. m. p. kavos	Nr. 16	(skardinėje)	
1 sv. kakao		2 sv. m. p. kavos	Nr. 20
1 sv. šokolado		1 sv. Aliaskos	\$ 7.15
1/2 sv. arbatos	\$ 8.90	Salmon	
22 oz. kompoto		1/2 sv. kakao	
2 sv. m. p. kavos		1/4 sv. arbatos	
1 sv. ryžių		2 sv. m. p. kavos	Nr. 21
4 oz. Salmon		1 Qu. alyvos	
4 oz. Tuna	Nr. 17	„Mazola“	\$ 6.00
6 oz. liežuvis		1 sv. saldinių	
1 1/2 oz. j. pipirų	\$ 6.50	1/2 sv. kakao	
4 oz. kokoso		1/4 arbatos	Nr. 22
3/4 oz. kardamono		12 sv. gr. k. taukų	\$ 6.00
1 1/2 oz. cinamono		Individualūs paketai	
1 oz. majorano		ruošiami susitarus.	
1 1/4 oz. paprikos		Kava į visus paketus de-	
		dama po 1 sv. skardinėse.	

Pinigai: 100 DM \$ 21.50 į Vakarų Vokietiją. Dėl kitų kraštų prašome atsiklausi kurso.

HONEST AID, REG'D. 456 W. 63rd Street, CHICAGO 21, ILL. USA.

WINDSOR, Ont.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS WINDSORE.

Windsor, Ont. Lietuvos Nepriklausomybės šventės — Vasario 16-sios minėjimas Windsore bus sekmadienį — vasario mėn. 25 d. Minėjimas pradedamas pamaldomis Čekoslovakų R. K. bažnyčioje. Po pamaldų Rumunų salėje, 2585 Semino St., Prof. Dr. P. Padalskio paskaita. Meninėje dalyje dalyvauja Detroito lietuvių mišrus choras, vedamas muziko B. Budriūno. P. J.

PRANEŠIMAS VISIEMS LSONBURGO

Delhi, Ont. Šiuo pranešame, kad s. m. vasario mėn. 10 d. 7 val. vak. Delhi Lenkų salje yra rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas. Programoje: kalbės Lietuvos Gen. Konsulas Kanadoje Vyta. Grylys, dainuos Liet. op. sol. Pr. Radzevičiūtė, akompanuojant p. D. Rautens, ir p.

Windsor, Ont. Pirmos pamaldos lietuviams Windsore, bus š. m. vasario mėn. 4 d. Čekoslovakų R. K. bažnyčioje, esančioje Semino St., kampas Alez's Rd. Pamaldų pradžia 12 val.

Ateiityje yra numatyta vietos lietuviams pomaldos du kartus per mėnesį.

Pamaldoms pravesti vietos vyskupo yra paskirtas kun. Da-gilis iš Detroito. P. J.

SIMCOE, DELHI IR TIL-LIETUVIAMS.

A. Narbuto vadovaujamas mišrus ir vyrų choras iš Toronto. Po programos šokiai.

Visi Somcoe, Delhi, Tillsonburg'o ir apylinkių lietuviai kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvaut.

Bendras Simcoe, Delhi ir Tillsonburg'o lietuvių komitetas minėjimui rengti.

APIE PRŪSŲ LIETUVIUS.

(Atkelta iš 3 pusl.)

Matome, kad dabar, ten pat, Prūsijoje, kur iš žydinčio sodo pasidarė dykuma, tokia pat kaip kryžievių laikais, tik su mažu skirtumu, kad tuokart vis dėlto dalis prūsų, lietuvių pergyveno katastrofą, o dabar bolševikai, kaip naikino spe-cialistai, nušlavė visą per kelis metus. Jie nori prūsų lietuvių išbraukti iš žemėlapių.

Tvirtai tikime, kad tas ketinimas bus toks pat nesėkmingas, kaip ir jų pasaulio užkariavimo planai. Taip pat galima tvirtai tikėti, greitai laiku pasaulyje bebus mažiau bolševikų, negu taip bjauriai naikinanamų prūsų lietuvių.

J. Grigolaitis.

JIESKAU PARTNERIO

tabako ūkiui su 3000 dolerių. Esu patyręs toj srity, naujas emigrantas. Rašykite laiškus, atsakysiu smulkiau: Julius Varkevičius, R. R. 1, Glen Meyer, Ont.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOSES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetį nius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ

(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal.

Tel. FI 0208

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

LIETUVIŠKA

BALDU KRAUTUVE

IR DIRBTUVE.

PARDUODAME GATAVUS PRIIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO

899 BLOOR. ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.

SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

PASIDARYKIM ATEITĮ BE RŪPESČIŲ — APSIDRA USKIM ŠIANDIEN

Alb. NORKELIŪNO AGENTŪROJE

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

Vienintelė lietuviška apdraudos agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų, susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų vertimais statybai paskoloms ir tt. Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien:
5505 13th Ave. Rosemeunt,
Montreal, Que.
Tel. AM. 0342

Kasdien rytais iki 9 val.
Pirm., antr., ir ketvirtad.
Vakaraš nuo 6 iki 10 val.

Kanados ir Europos siuvėjas Torontė

JONAS INDRELĖ

siuva moderniškiausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS

geriausių anglišku medžiagų. Darbas atliekamas

SAŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarens Ave, Toronto.

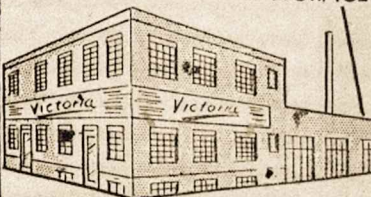
Telefonas: ME 8522.

VICTORIA
CLEANERS
& DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apšalustus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleštų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visoklausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaísome rūbus (iširimus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Oel informacijų prašome telefonuoti TRemore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas

J. Matulaitis

A. Majauskas

MONTREALIS 2836 Allard

Tr. 1135

RENE BOURDAGES Reg'd
MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Aukščiausios kokybės vyriškų ir moteriškų rūbų siuvykla.

Telef. FRontenac 9141.

Res. CL 4746.

Kampas Mount Royal ir Brebeuf,

įėjimas: 4504 Brebeuf Street.

MŪSŲ SPORTAS

STALO TENISO TURNYRAS.

H. L. S. K. „Kovas“ pradėjo žiemos stalo teniso turnyrą, kuriame dalyvauja 11 žaidėjų. Kol kas pirmąją A. Tėvelis ir Paltardas, su 5 laimėjimais. Toliau seka O. Tamošauskas — 4. Iš įdomesnių susitikimų tenka išskirti šiuos: A. Tėvelis pralaimėjo J. Bulioniui (!), Ku daba laimėjo prieš Tamošauską ir Grajauską.

Ta pačia proga, pranešama, kad H.L.S.K. „Kovas“ skelbimų lentoje prie bažnyčios yra iškabintas vaidybos sąrašas, lygiai kaip ir paskirų sekcijų vadovų pavardės ir antrašai. Visi naujai atvykę į Hamiltoną sportininkai kviečiami įstoti į sportininkų eilę. Kbr.

TRUMPOS ŽINIOS.

— Vokietijos (pietų lygos) rudens futbolo meistrų liko VFB Muhlbura komanda.

— Švedijoje vienos futbolo rungtynės turėjo būti 10 minučių nutrauktos, kadangi varininkas, vedęs tik prieš vieną dieną, pametė savo vestuvinį žiedą. Atradus jį, žaidimas buvo tęsiamas toliau.

— Geras Suomijos rutulio stūmėjas — Jaako Jouppila, kuris dėl alkoholio slaptos prekybos buvo atleistas iš policininko pareigų, nušovė savo žmoną ir pats po to nusišovė.

— Laimingiausių, šiuo metu, Prancūzijos sportininku, skaitomas yra Alex Jany, kuris vedęs prieš Kalėdas taip pat plaukikę, išvyko su jauna žmona į nemokamą povestuvinę kelionę — Australijon, kur pravesťo piakymo pirmenybes.

— Nelaimingiausių — boksininkas A. Teapilo savo metu buvęs pasaulio meistras, o šiandien — ligoninėje. Sporto

redaktoriui aplankius jį, buv. meistras pareiškė: „Pasakyk Joe Louis, kad jis vieną kartą turi baigti su boksu. Ir aš buvau praskolines, ir skoloms nebuvo galo. O dabar, duokite atsisveikinimui... vieną cigaretę, nes tam neutriu pingui“. O šis boksininkas, savo žydėjimo laikotarpyje, uždirbdavo 100 tūkstančių dolerių!

— Mėgiamiausias sportininkas — futbolininkas R. Vigual, valstybinės rinktinės vartininkas. Žaidžiant dar provincijos miesto komandoje, po vienų lai mėtų rungtynių, buvo linksminasi ik riyto, na o grįžtant į namus, R. Viguel pasigailėjo bez džiūnių, kurias visokių rūšių, iš leido is zoologijos sodo po visą miestą pasivaikščioti. Policija ir gaisrininkai turejo darbo.

— Austrijos rinktinės žaidėjas Metchior, po laimėtų rungtynių su Škotija, futbolo biržoje vertinamas 30 tūkst. anglų lutų.

— Futbolo specialistai, nustatė šią valstybių eilę: Austrija, Vengrija, Ispanija, Anglija (!), Italija, Jugoslavija. Idomu, kuri vieta tenka švedijai ir Rusijai?

— Kaip rašo estų tremties spauda, Europos meistras rutulio stūmimo H. Lipp yra gavęs iš Sov. Sąjungos 3000 dolerių premiją, kas yra oficialiu kursu apie 12.000 rublių. Kbr.

TAUTIEČIAI, rašykie iš kiekvienos Kanados vietovės apie lietuvių gyvenimą, sąlygas, darbus, atgimimus, rūpesčius, KLB organizavimosi eigą ir tt. Rašykie taip, kaip mokame. Už visus raštus ir visas žinias bus dėkinga „NL“ redakcija ir skaitytojai.

Pranešimai

DĖMESIO! ATSAUKIMAS!

Praėjusios savaitės „Nepriklausomos Lietuvos“ numeryje tilpęs skelbimas „Ir vėl naujiena“, del ruošiamo kaukių baltiaus Londone „Baltika“ salėje 1951 met. vasario 3 d. del susidariusių kliūčių minėta data neįvyksta. Kaukių baltius atidedamas vėlesniam laikui.

L. Statkus,
Sekretorius Lietuvių - Latvių są-gos.

Pranešimas.

Pranešame gerb. visuomenės dėmesiu, kad dar galima gauti Atstatymo Tarnybos išleista knygą

Išlaskintos Lietuvos ūkis.

Knygoje rašoma Lietuvos ūkio atkūrimo reikalais. Ji aktualiai kiekvienam, kam rūpi Lietuvos ateitis. Tai vienintelis šios rūšies leidinys. Kiekvienas lietuvis yra kviečiamas su knygoje paskelbtomis mintimis susipažinti — įsigyti ją. Kaina tik 2 doleriai.

Kanadoje knyga gaunama per mūsų igaliotinį Vladą Skirgailą, 204 St. Clarens Ave, Toronto, Ont. Knygos platinimo reikalais kreiptis ir vyr. igaliotinį prie L. Ū. A. Studijų K-jos inž. J. Dačinską, 701 E 5th St., So. Boston, Mass., U. S. A.

VANCOUVER, B.C.

Perimu D-ro D. McLellan'o praktišką vasario mėnesiui:
Office: 410 Medical Dental Building
Georgia Str. Tel. MA 1441. Res.: BA 0985.
DR. A. GAILIUS.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS

LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

JUNA Valet Service

SAV. A. JURGUTIS ir P. NARBUTAS.

Valome, taisome ir dažome vyriškus ir moteriškus rūbus. Be to, valome vestuvines suknelas, langų užuolaidas (lengvas ir sunkias).

Paimam iš namų ir pristatome atgal. Darbas atliekamas sąžiningai.
210 Dorchester St. W., Montreal. Tel. LA 2958.

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktišką.

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val

TR. 8112

Skaniai užkasite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite plokėtelių muzikos

LIETUVIŲ SVETAINEJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 EDWARD St. (kampas 6 av.), VILLE LASALLE

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longeuil.

Telefonas: 7578.

Dažo paltus, sukneles, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.

20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.

PAFIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2241 W 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėluose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

Siuntinys Nr. 14 — \$ 5.70

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. cukraus

1 sv. marmelado

1 sv. kiaulienos mėsos

2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

4 sv. degintos kavos

4 1/2 sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21 — \$ 6.10

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. degintos kavos

1 sv. šokolado

14 ozs. kondens. pieno

2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 23 — \$ 7.70

5 sv. rūkytų lašinių

5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 24 — \$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių

3 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

5 sv. degintos kavos

2 sv. marmelado

2 sv. sūrio 40% riebi.

Siuntinys Nr. 25

E. 10 sv. kiaulinių taukų

\$ 5.50

C. 15sv. kiaulinių taukų

\$ 7.40

Siuntinys Nr. 30

A. 5 sv. deg. kavos \$ 6.40

B. 5 sv. degintos kavos

5 dėžutės \$ 6.75

C. 4 sv. deg. kavos

(į pr. zoną) \$ 6.00

Siuntinys Nr. 94

A. 5 sv. šokolado \$ 5.30

C. 5 sv. kakavos \$ 4.50

I. 5 sv. margarino \$ 3.70

B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

DĖMESIO!

K. L. B. Londono Apylinkė 1951 mt. vasario 3 d. 7.30 val. šeštadienį, P. Statkų salėje, 355 Clarence Str. rengia

BLYNŲ BALIŲ

Baliaus metu veiks bufetas su įvairiais gėrimais. Lietuviška visuomenė iš tolimų ir artimų vietovių kviečiama atsilankyti ir linksmai laiką praleisti. Atvykę neapsivils.

K. L. B. Londono Apyl. Parengimų Komisija.

PADĖKOS

Saut Ste Maric lietuvių visuomenei širdingai dėkoju už taip didelę dovaną, kurią gavau per kasininką p. A. Liaukų — 42 dol., o taip pat „Nepriklausomai Lietuvai“ už nemo-kamai siuntinėjimą laikraštį. Lieku jums visiems labai dėkingas.

J. Sungaila.

* * *

Kanados lietuviai per Welland'o A. L. O. Komitetą paaukojo Heiligenhafen - Holstein, Vakarų Vokietijoje, Tbc sanatorijoje esantiems lietuviams tremtiniams DM 500,— (penkis šimtus), kurie padalin ti sekantiems ligoniams: Arkauskui Jurguii. DM 71,43

BALTICKA

Lietuvis batsiuvis. Pataisymai ir užsakymai. 5355 Verdun Ave., VERDUN Tel. HE 4547.

DĖMESIO!

Gavrilovui Vosyliui „ 71,43 būdamas, bet visada dalyvauja Guzui Jonui „ 71,43 ten, kur jas grynas patriotišku Latviui Kostui „ 71,43 mo jausmas šaukia. pianistui Osilavičiui Antanui „ 71,43 p. Smilgevičiui, dram. akt. p. Varanavičiui Aleksui „ 71,43 Dikiniui, drm. akt. p-lei B. Fū-kelevičiūtei, chorvedžiui p. Pie-šiniui ir visiems choristams-tėms; p-ui Ivaškevičiui už taip jaukios salės labai palankiomis sąlygomis parūpinimą ir Mont-realio skautams vyčiams už la-bai nuosirdų darbą daug prisidė-dant prie mnėjimo pasiseki-mo.

Viso ... DM 500,01

P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba sušelpų ligonių vardu nuosirdžiai dėkoja visiems Kanados lietuviams, ypatingai Welland'o Komitetui, suorgan-izavusiam aukų rinkimo vaju ir persiuntusiam pinigus į Vo-kietiją.

* * *

Montrealio Mažosios Lietu-vos Bičiulių Draugijos Laik. Centro Valdyba, labai dėkoja visiems, kurie savo atsilankymu, prisidėjo prie gražaus Ma-žosios Lietuvos Dienos minėji-mo pravedimo.

Didžiausia padėka tenka: sav. kūrėjui p. Viliušui už zo-tės ir Stepo Kuliešiaus, gyve-dį dienos tema; inž. L. Balsiui už paskaitą, p-lėms Ramutei ir liepti šiuo adresu: Stasys Pul Irenai Ivaškevičiūtėms, kurios kauninkas, 148 — 20 St. N., Lietuvą apleido labai mažutės Lethbridge, Alta, Canada.

TEL. FI. 2682

Marche BOULEVARD Market

SAV. PAUL GUDAS,

MESA, ALUS, GROSETERIJA, DARŽOVĖS

6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal.

Lietuviška krautuvė

„Richard's Meat Market

SAV. POVILAS PETRONIS.

Lietuviškos gamybos dešros, įvairių rūšių mėsos, daržovės, grosesterija.

5898 Verdun Ave., Verdun TR 0281

ĮVAIRIŲ MAŠINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paimamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.

— Lietuviams patarnaujame papigintomis kanomis. —

— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVEJAS

6920 Monk Blvd Vile Emard, Montreal, Tramvajus 36.

ATEITIS BE ROPESČŲ.

ŠEIMA APRŪPINTA.

Geriausia proga apsirūpinti ateitimi ir išvengti gydymo išlaidų jeigu laiku apsiūrausi,

„THE MACCABEES INS.CO.“

kuri jau 72 metus sąžiningai patarnauja ir draudžia nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir specialiai mažamečius vaikus.

Informacijas teikia ir apdraudimą atlieka naujai paskirtas atstovas:

JONAS BERŽINSKAS,

88 Annette St., Toronto, Ont., telef. LY. 2816.

P. S. Draudimas atliekamas ir provincijoje gyvenantiems (šeštadieniais ir sekmadieniais).

PARDUODU TABAKO ŪKIUS

su mažais įmokėjimais

Charles POCIUS - REAL ESTATE BROKER

and

INSURANCE AGENCY, TILLSONBURG, Ont.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOŽAS PAPLAUSKAS
1918 FRONTENAC, MONTREAL
TEL. FA 0209

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba u žekite:

Kasdien:
Nuo 9 ryto iki 7 vak.
Tel. Fa 6844

Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak.
3664 St. Famille St.
Montreal, Que.
Tel. Ha 6708

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

SESIŲ MĖNESIŲ KURSŲ PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius registracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite:
Laslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294. Westmount, Quebec.

Siuntinys Nr. 1 — \$ 6.70

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. salami dešros

2 sv. (be 2 ozs.) ken. bek.

1 dėž. margarino (400 g)

Siuntinys Nr. 3 — \$ 6.20

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — \$ 5.20

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. marmelado

2 sv. degintos kavos

2 sv. cukraus

1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus — \$ 2.60

B. 20 sv. cukraus — \$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

2 sv. margarino

2 sv. degintos kavos

1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12 — \$ 5.90

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų

3 sv. degintos kavos

Šį šeštadienį, vasario 3 d. bus šauniausias sezono, užgavėninis, balius-- SPAUDOS BALIUS - SPEKTAKLIS

ŠIŲ METŲ SPAUDOS BALIUS BUS YPA TINGAI ĮDOMUS IR VERTINGAS.

Spaudos balius programą sudaro:

1. ANTROJI Lietuvių Dramos Teatro Kanadoje PREMĖRA-linksmas Antano Gustaičio komedija, iš senųjų kanadiečių ir dipukų santykių, — „SILKINIAI PANČIAI“.
2. VERTINGA ir gausi loterija, kurioje yra DAILININKŲ TAMOSAICIŲ Dailės studijoje sukurtas Dubingų krašto kaišytinis ir rinktas TAUTINIS DRABUŽIS, pirmos rūšies kostiumui medžiaga, KELI ONĖ i NEW YORKĄ automobiliu ir daug kitų vertingų fan tų.
3. ŠOKIAI, kuriems gros PIRMOS RŪŠIES KAPELA. Šokiai vyks NENUTRAUKIAMAI, nes loterija bus taip sutvarkyta, kad šokiais netrukdytų.
4. BUS BUFETAS su silpnais ir stipriais (vynu, alumi) gėrimais ir gerais užkandžiais. Užkandžiai kiekvienam bus nemokami, kaip PRIEDAS prie bilieto.

Įėjimas — įžanga tikrai 1 dol. 50 ct.

Balius pradžia 7 valandą 30 minučių.

Balius bus Lenkų salėje, Ville Emarde, Jolicoeur St. 2721.

VISI MONTREALIO, JO APYLINKIŲ IR AMERIKOS LIETUVIAI MALONIAI KVIĘČIAMI SKAITLINGIAUSIAI DALYVAUTI, IR PRAŠOME NESIVELINTI.

JIE SPAUDOS BALIJE VAIDINS LINKSMĄ KOME DIJĄ

MONTREAL

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMO PROGRAMA

Lietuvos Nepriklausomybės šventė bus švenčiama vasario 18 dieną. Jos programa nustatyta ši:

I.

Vasario 18 d. 10 val. ryto iškilmingos pamaldos Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, 377 Willibrord Ave, Verdun. Pamaldas laiko kun. dr. J. Kubilius. Pamaldose organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Pamaldų metu giedos op. solistė E. Kardelienė, smuikuos p. Judzentavičius (jie, lydimi p. Piešinos vargonų, išpildys Percy B. Kahn „Ave Maria“) ir muz. Piešinos vedamas choras.

II.

Po piet 4 valandą Plateau salėje, 3710 Colixa-Lavallee, La fontain parke, iškilmingas aktas-koncertas. Kalbės KLB-LOKO pirmininke P. Juškevičienė, Aušros Vartų klebonas dr. J. Kubilius, KLB Montrealio ALOKO atstovas S. Kęsgaila.

Meninėje dalyje dalyvauja: op. sol. E. Kardelienė, sol. B. Žaganavičiūtė, solo šokėja B. Vaitkūnaitė, pianistas K. Smilgevičius, Lietuvių Dramos Teatro Kanadoje aktoriai — B. Pūkelevičiūtė, A. Dikinis, L. Barauskas, Akad. sambūrio taut. šokių grupė, vedama J. Akstino, mišrus choras, vedamas muz. A. Piešinos. Scena bus papuošta J. Akstino ir K. Veselkos.

III.

Prieš patį minėjimą, 3 val. 45 min. tksiai, Montrealio radio stotis CKAC (banga 730) duos radio transliaciją, kurioje bus stoties radio kalbėtojas prof. C. A. Bourgeois žodis, op. sol. E. Kardelienės, p. K. Smilgevičiui palydinti fortepijonu, damnavimas ir p. Daukšos žodis. Transliacija bus perduota Plateau salėje, 15 min. prieš 4 val. Kas nori ją išgirsti, tesusirenka Plateau salės punktualiai 3 val. 45 min. pp.

MELYNASIS KRYŽIUS

praneša savo nariams, kad jie būtinai susimokėtų nario mokesčius, kurių terminas pasibaigia vasario 1 dieną. Pini-gus reikia siųsti p. P. Juškevičienės adresu: 3994 Rosemount Blvd., Montreal, P. Q., o kas nori asmeniškai įteikti, pirma prašoma paskambinti telefonu TU 6068.

UŽGAVĖNĖIŲ BLYNAI IR ŠOKIAI

DLK Vytauto klubas vasario 6 dieną, Užgavėnių antradienį, klubo patalpose ruošia užgavėnių šokių su užgavėnių blynais. Gros geras orkestras. Visi tautiečiai prašomi atsilankyti. Klubo Valdyba.

MIKĖ DU LIETUVIAI

Šiomis dienomis Montrealy mirė du lietuviai. Penktadienį, sausio 26 dieną mirė Aloyzas Pocius, kilęs iš Salantų valsčiaus, Kanadoje įsigyvenęs 37 metus. Velionis paliko nuliūdusius žmoną Elzbieta, dvi dukras, du sūnus ir ketletą vai-

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

vienam asmeniui — vyrui ar moteriai — nuo vasario mėnesio 15 dienos. Galima naudotis virtuve. Kreiptis: 288 — 6 „Ave, Ville Lasalle...“

kaičių (anūkų). Mirusiojo palikai palaidoti pirmadienį, sausio 29 dieną Montrealio kapuose.

Šeštadienio vakare, sausio 27 dieną, mirė ilgesnį laiką sirgęs Lietuvos nepriklausomybės kovų dalyvis kūrėjas - savanoris Antanas Navikevičius. Velionis paliko liūdinčią žmoną raišytoją Mariją Aukštaitę - Navikevičienę ir du sūnus — kunigą vienuolį ir p. Antaną Navikevičių. Velionio palikai palaidoti trečiadienį, sausio 31 d. Montrealio kapuose.

Tebūnie jiems lengva Kanados žemelė.

SUSIRGO KLB - LOK PREZIDIUMO NARIAI

Šiomis dienomis susirgo KLB - LOKO pirmininke p. P. Juškevičienė ir KLB - LOKO sekretorius p. J. Adomonis. Linkime jiems greičiau pasveikti, nes laukia KLB - LOK darbai.

PRASIDĖJO ŠOKIŲ KURSAI

Pranešame, kad saloninių šokių kursai prasidėjo ši antradienį. Ateityje jie vyks YMCA salėje, 5550 Park Ave., antradieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro. Norintieji išmokyti gerai šokti tango, valsą, fokstrota, rumbą, sambą bei džiribaką, gali užsirašyti pas Birutę Vaitkūnaitę, tel. GR 6204.

KREPŠINIO IR STALO TENISO RUNGTYNĖS

Įvyks ateinantį sekmadienį, vasario 4 d. 12 val. 30 min. pp. Aušros Vartų salėje su ukrainiečių sporto klubo komandomis. Ukrainiečiai, ypač stalo tenisininkai, yra gana stiprūs, tai tenka tikėtis aštrios kovos. Lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

LAS KONCERTAS - BALIUS

praejusį šeštadienį buvo gražus. Įžangos žodį tarė p. J. Luškoševičius, koncerto dalyvius pasveikino centro atstovas p. S. Jakubickas. Koncertas, kurio platesnis paminėjimas bus sekančiame „NL“ nr., buvo įdomus. Po koncerto solistas p. Barauskas tuojau išvyko į Toronto aplankyti savo motinos, o op. sol. p. Adomaitienė trejetą dienų viešėjo pas op. sol. E. Kardelienę ir trečiadienį per Toronto, kur lankys savo draugus, išvyko į Indianą, USA.

LITUANICA SVEIKINA MELIODIJĄ.

Montrealio padangėje antrus metus besikampanas džaz-orkestras „Lithuanica“ sveikina naujai įsikūrusį šokių muzikos orkestrą „Melodija“ ir linki, kad ilgai, garsiai ir sėkmingai links mintų mūsų jaunimą bei senimą bevargstantį čia išeivijoje. Džaz-orkestras „Lithuanica“.

REIKALINGAS BUTAS

nedidelei šeimai. Turintieji laisvą patalą, arba tokį žinantieji, arba parduodantieji namus su laisvu butu Verdune ar Ville Lasalle, maloniai prašomi pranešti telefonu po 6 val. vakaro: TR. 2050.

REIKALINGA

mergina arba vedusi pora: moteris namų ruošai, o vyras tabako ūkio darbui. F. Gurklys, R. R. 4. Tillsonburg, Ont.

Lietuvių Dramos Teatro Kanadoje aktoriai (iš kairės į dešinę): B. Dikimenė, B. Pūkelevičiūtė, antroje eilėje — L. Barauskas, J. Akstinas, K. Veselka ir A. Dikinis.

KAS ŽINOTINA VYKSTANTIEMS I SPAUDOS BALIŲ

Visų pirma malonios viešnios ir svečiai labai prašomi nesivelinti, nes salės kabykla nėra patogų ir sutrukdė, o balius pradžia bus 7 val. 30 min. Reikia žinoti, kad vaidinimas, kurį paruosė Lietuvių Dramos Teatras Kanadoje, kaip savo antroją premjerą (po „Živilės“), bus balius pradžioje. Nematyti arba pasivelinti į vaidinimą būtų tikrai didelis nuostolis kiekvienam balius dalyviui. Todėl patariame geriau ankščiau ateiti, negu vėlintis.

Šokėjams labai gera naujiena, nes loterija, kuri pernai atėmė nemažą laiką, šiemet bus taip sutvarkyta, kad šokių nesutrukdys. Iš balius dalyvių - svečių bus išrinkta komisija, kuri praves numerių traukimą ir laiminguosius bilietus paskelbs keliose salės vietose raštu. Todėl šokiai dėl to nebus sutrukdėti.

Už įeinamąjį bilietą kiekvienas balius dalyvis gaus po lėkštę užkandžių nemokamai. Loterija bus vertinga: dailininkų A. A. Tamošaičių (dabar gyvenančių R. R. 1, Kings

TORONTO

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMAS TORONTE

KLB Toronto Apylinkės Laikinas Organizacinis Komitetas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą ruošia vasario 17 d., šeštadienį, Eaton auditorijoje. Bus kalbos ir meninė dalis, kuriai išpildyti pakviesti iš JAV „Dainavos“ ansamblis, sol. p. Brazys ir prof. V. Jakubėnas. Pamaldos numatomos Toronto katedroje vasario 17 d.

BUS IŠKILMINGAS „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ DEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Kanados Lietuvių Tarybos Toronto skyriaus iniciatyva, artimiausiu metu, gal, vasario 24 d., bus iškilmingai paminėtas „Nepriklausomos Lietuvos“ dešimtmetis. Kaip žinoma, „N. L.“ įsikūrė Torontе. Toms iškilmėms yra pakviesti Trys Dieji — H. Kačinskas, B. Brazdionis ir A. Gustaitis iš Amerikos.

Kanados Lietuvių Tarybos Toronto skyriaus iniciatyva remiama ir talkinama kitų organizacijų.

GRAZIAI VEIKIA KL MOTHERŲ BENDRUOMENĖS TORONTO SKYRIUS

Labai gražiai veikia Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto skyrius, kuris savyje jungia energingą, tolerantišą ir bendruomenišką Toronto lietuvių moterų - mergaičių daugumą. KLMB Toronto skyrius savo veiklą skiria lietuvių kaitai bendruomeninei ir lietuvių tautos reikams, kurie yra bendri visiems lietuviams, nežiūrint jų politinių arba religinių įsitikinimų.

Paskutiniame KLMB skyriaus Valdybos posėdyje yra nutarta: 75 dol. skirti Lietuvių Namams, 50 dol. lietuvių gimnazijai Vokietijoje ir 25 dol. Toronto ALOKUI (anksčiau 30 dol. buvo paskirta „NL“ namo statybai). Tai gražus ir kitoms organizacijoms pavyzdys.

IŠ MOTERŲ GRUPĖS DAINA VEIKLOS.

Kaip visuomet, taip ir ši kartė, tenka pasigėrėti, kad dainiečių darbą gausiai remia nuosirdi visuomenė, todėl ir jų pastangos visad atsiekia savo tikslą.

Spalio mėn. įvykęs A. Steponavienės mergaičių koncertas davė apie 300 dol. pelno, už kuriuos buvo pasiųsti net 32 maisto siuntiniai Europoje esantiems ligoniams, seneliams ir našlaičiams. Be čia sumintų siuntinių, dainietės Kalėdų proga atsiminė ir čia esančius nelaimingus ligonius, atskirtus nuo savo šeimų ir paliktus sanatorių bei ligoninių globoje. Tokių ši kartė numatyta atlaikyti septyni asmenys ir kiekvienam skirta 5 dol. dovanelė.

Trys paskutiniai susirinkimai įvyko pas dainietes Ališauskienę, Novogrodskienę ir Pundžiuvienę.

Kaip jau įprasta ir šios, malonios dainietės, susirinkimo dalyves gražiai pavaišino.

Gruodžio mėn. susirinkime dainiečių grupę papildino dvi naujos narės pp. P. Semaškie- nė ir O. Apanavičienė.

Sekantis susirinkimas įvyko sausio 26 d. pas E. Beinorienę ir dukrą Almą.

TORONTO CHORAS I DELHI.

Toronto lietuvių choras, vadovaujamas A. Narbuto, vasario 10 dieną, užpildys meninę programą dalį vasario 16 d. minėjime, kurį rengia Delhi lietuvių ukminkai.

Taip pat choras ruošiasi savo koncertui, kuris įvyks netolimoj ateity Torontе.

METINIS SUSIRINKIMAS.

Vasario mėn. 25 d. 3 val. pp. šaukiamas K. L. M. B. Toronto Apylinkės narių susirinkimas. Šiame susirinkime, bus pranešimai iš 1950 m. veiklos ir renkamos naujos pareigūnės 1951 metams.

Maioniai kviečiamos ir visos kitos, ateiti į šį susirinkimą, tapti narėmis ir bendrai dirbti labdaros, tautų ir kultūrinį darbą.

Susirinkimas įvyks 404 Bathurst salėje, kurioje daugiausia vyksta įvairūs lietuvių susirinkimai.

Valdyba.

LAS SUSIRINKIMAS.

Vasario mėn. 4 d. (sekmadienį) 4 val. p. p. U. N. F. pastate 297 Cole St. įvyks Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Toronto skyriaus visuotinis metinis narių susirinkimas. Dalyvavimas būtinas. Kviečiami norintieji įstoti į LAS narius.

LAS Toronto sk. v-ba.

SEKMINGAS S. L. A. 236 KUOPOS VAKARAS.

Sausio 20 d. įvyko kuopos metinis parengimas su vaidinimu ir šokiais. P. Jagėlos vado vaujama meno grupė suvaidino 1 veiksmo komediją „Teodolinda“. Visi vaidintojai savo roles gausiai ir gerai atliko ir tuo suteikė publikai smagus juoko ir malonumo. Po vaidinimo sekė šokiai, į kuriuos atsilankė pilnutėlė salė gražaus ir linksmo jaunimo jausiais praleisti vakarą.

Žymėtina, kad nemaža dalis ši kartė atvyko ir vyresnių žmonių, kurie jau buvo išsilgę vaidinimo. Išvykstant iš vaidinimo, nemaža išreiškė pagėdavimą dažniau ruošti vakarus su vaidinimais, kas be abejonės yra remtina. Deja, torontiečiai neįstengia susiburti tam, kad kuogreičiausiai įgyvendintų jau iškeltą sumanymą — įsigyti savo nuosavą salę.

PASKUTINIS SEZONO ŠOKIŲ VAKARAS

Torontе įvyks š. m. vasario 3 d. ukrainiečių salėje, Bathurst g. 400.

Grieš gera kapela, bus loterija, buletas.

Kviečiame visus pasilinksinti. Pradžia 7,30 val. Įėjimas 75 ct.

Rengia M. Lietuvos Bičilių dr-jos Toronto skyr.